

ZAKON

O JAVNOM TUŽILAŠTVU

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet zakona

Član 1.

Ovim zakonom se uređuje organizacija i nadležnost javnog tužilaštva, uslovi, postupak za izbor i prestanak funkcije nosioca javnotužilačke funkcije, prava i dužnosti nosioca javnotužilačke funkcije, vrednovanje rada glavnog javnog tužioca i javnog tužioca, disciplinska odgovornost nosioca javnotužilačke funkcije, obavljanje poslova uprave u javnom tužilaštvu i pravosudne uprave, obezbeđivanje sredstava za rad javnog tužilaštva i druga pitanja od značaja za rad javnog tužilaštva.

Javno tužilaštvo

Član 2.

Javno tužilaštvo je jedinstven i samostalan državni organ koji goni učinioce krivičih i drugih kažnjivih dela i vrši druge nadležnosti kojima se štiti javni interes određen zakonom.

Javno tužilaštvo vrši svoje nadležnosti na osnovu Ustava, potvrđenog međunarodnog ugovora, zakona, opšteprihvaćenih pravila međunarodnog prava i drugog opšteg akta, donetog u skladu sa zakonom.

Osnivanje i organizacija javnog tužilaštva

Član 3.

Najviše javno tužilaštvo u Republici Srbiji je Vrhovno javno tužilaštvo.

Sedište Vrhovnog javnog tužilaštva je u Beogradu.

Osnivanje, sedište i područje drugog javnog tužilaštva uređuju se posebnim zakonom.

Funkcija i rukovođenje javnim tužilaštvom

Član 4.

Funkciju javnog tužilaštva vrše Vrhovni javni tužilac, glavni javni tužilac i javni tužilac.

Vrhovnim javnim tužilaštvom rukovodi Vrhovni javni tužilac.

Javnim tužilaštvom rukovodi glavni javni tužilac.

Vrhovni javni tužilac i glavni javni tužilac u rukovođenju javnim tužilaštvom ima hijerarhijska ovlašćenja u odnosu na postupanje nižeg glavnog javnog tužioca i javnog tužioca u konkretnom predmetu.

Vrhovni javni tužilac i glavni javni tužilac predstavljaju javno tužilaštvo kojim rukovode.

Samostalnost javnog tužilaštva

Član 5.

Javno tužilaštvo je samostalno u vršenju svoje nadležnosti.

Niko izvan javnog tužilaštva ne može uticati na javno tužilaštvo i nosioca javnotužilačke funkcije u postupanju i odlučivanju u pojedinom predmetu.

Zabrana neprimerenog uticaja

Član 6.

Radi očuvanja autoriteta i nepristrasnosti javnog tužilaštva zabranjen je neprimereni uticaj na nosioca javnotužilačke funkcije u vršenju javnotužilačke funkcije, naročito svaki oblik pretnje i prinude prema nosiocu javnotužilačke funkcije, korišćenje javnog položaja, medija i javnog istupanja, kojima se utiče na postupanje javnog tužilaštva. Zabranjen je i svaki drugi neprimereni uticaj na javno tužilaštvo, kao i pritisak na učesnika u postupku pred javnim tužilaštvom.

Pod neprimerenim uticajem iz stava 1. ovog člana ne može se smatrati korišćenje zakonom propisanih prava učesnika u postupku, izveštavanje o radu javnog tužilaštva u skladu sa propisima koji uređuju javno informisanje, kao ni stručno analiziranje postupanja javnog tužilaštva.

Vrhovni javni tužilac, glavni javni tužilac i javni tužilac dužan je da odbije radnju koja predstavlja neprimeren uticaj na samostalnost u radu javnog tužilaštva, kao i da prijavi takav uticaj Visokom savetu tužilaštva.

Nosilac javnotužilačke funkcije može podneti zahtev za zaštitu od neprimerenog uticaja Visokom savetu tužilaštva.

Način podnošenja i postupak po zahtevu za zaštitu od neprimerenog uticaja propisuje se aktom Visokog saveta tužilaštva.

Obeležja javnog tužilaštva

Član 7.

Javno tužilaštvo ima pečat koji sadrži naziv i sedište javnog tužilaštva i naziv i grb Republike Srbije, u skladu sa posebnim zakonom.

Na zgradi javnog tužilaštva moraju biti istaknuti naziv javnog tužilaštva, grb i zastava Republike Srbije.

Vrhovni javni tužilac, glavni javni tužilac i javni tužilac ima službenu legitimaciju i značku koju koristi u vršenju javnotužilačke funkcije.

Obrazac, izgled i način upotrebe službene legitimacije i značke bliže se uređuju aktom o upravi u javnom tužilaštvu.

Službeni jezik i pismo

Član 8.

U javnom tužilaštvu u službenoj upotrebi su srpski jezik i ciriličko pismo.

Drugi jezik i pismo upotrebljavaju se u skladu sa zakonom.

Dužnost dostavljanja spisa i obaveštenja javnom tužilaštvu

Član 9.

Sud, drugi organ Republike Srbije, organ autonomne pokrajine, jedinice lokalne samouprave, gradske opštine, imalac javnih ovlašćenja, pravno i fizičko lice dužni su da javnom tužilaštvu na njegov zahtev, dostave spis i obaveštenje potrebno za preduzimanje radnje u skladu sa zakonom.

Ako je javno tužilaštvo vezano zakonskim rokom za postupanje, spisi se dostavljaju neodložno.

Javno tužilaštvo ne može bez zakonskog ovlašćenja da zahteva dostavljanje spisa i obaveštenja.

Dužnost dostavljanja podataka i pružanja objašnjenja javnom tužilaštvu

Član 10.

Svi su dužni da javnom tužilaštvu, na njegov zahtev, neposredno dostave podatke i pruže objašnjenja koja su mu potrebni za preduzimanje radnje u skladu sa zakonom.

Javno tužilaštvu ne može bez zakonskog ovlašćenja da zahteva dostavljanje podataka i pružanje objašnjenja.

Javno tužilaštvu dužno je da prima podnesak i izjavu o stvarima iz svoje nadležnosti, a može da traži i dopunu i objašnjenja u vezi s primljenim podneskom i izjavom.

Obaveštavanje javnosti

Član 11.

Javno tužilaštvu obaveštava javnost o stanju kriminaliteta i drugim pojavama koje zapazi u radu, u skladu sa zakonom i aktom o upravi u javnom tužilaštvu.

Javno tužilaštvu može obaveštavati javnost o pojedinom predmetu u kojem postupa u granici svojih zakonom određenih ovlašćenja i u skladu s interesom postupka, poštujući pretpostavku nevinosti i vodeći računa o zaštiti podataka o ličnosti, privatnosti i dostojanstva učesnika u postupku.

Principi vršenja javnotužilačke funkcije

Član 12.

Nositelj javnotužilačke funkcije dužan je da samostalno, stručno, savesno, nepristrasno, pravično i bez nepotrebnog odlaganja vrši javnotužilačku funkciju, poštujući pretpostavku nevinosti i prava učesnika u postupku, vodeći računa o zaštiti ljudskih prava, a posebno o pravima oštećenog i sprečavanju diskriminacije po bilo kom osnovu.

II. UREĐENJE JAVNOG TUŽILAŠTVA

1. Vrste i odnos javnih tužilaštava

Vrste javnih tužilaštava

Član 13.

Javno tužilaštvu Republike Srbije čine Vrhovno javno tužilaštvvo, apelaciona javna tužilaštvvo, viša javna tužilaštvvo, osnovna javna tužilaštvvo i javna tužilaštvvo posebne nadležnosti.

Javna tužilaštvva posebne nadležnosti su Javno tužilaštvvo za organizovani kriminal i Javno tužilaštvvo za ratne zločine. Zakonom se može osnovati i drugo javno tužilaštvvo posebne nadležnosti.

Vrhovno javno tužilaštvvo, Javno tužilaštvvo za organizovani kriminal i Javno tužilaštvvo za ratne zločine osnivaju se za teritoriju Republike Srbije.

Javno tužilaštvvo za organizovani kriminal i Javno tužilaštvvo za ratne zločine imaju sedište u Beogradu.

Apelaciono javno tužilaštvvo osniva se za područje apelacionog suda.

Više javno tužilaštvvo osniva se za područje višeg suda

Osnovno javno tužilaštvvo osniva se za područje jednog ili više osnovnih sudova.

Osnivanje, sedište i područje apelacionog, višeg i osnovnog javnog tužilaštva uređuju se posebnim zakonom.

Javno tužilaštvo može imati odeljenje van svog sedišta, kao i posebno odeljenje koja se obrazuje za gonjenje određenog krivičnog dela, u skladu sa zakonom.

Javno tužilaštvo za organizovani kriminal može imati odeljenje van svog sedišta, u skladu sa posebnim zakonom.

Odnos javnih tužilaštava

Član 14.

Osnovno javno tužilaštvo je niže u odnosu na više javno tužilaštvo.

Više javno tužilaštvo je niže u odnosu na apelaciono javno tužilaštvo.

Javno tužilaštvo posebne nadležnosti i apelaciono javno tužilaštvo je niže u odnosu na Vrhovno javno tužilaštvo.

2. Hjерархиjska ovlašćenja

Odgovornost

Član 15.

Glavni javni tužilac odgovara za rad javnog tužilaštva i za svoj rad Vrhovnom javnom tužiocu i neposredno višem glavnom javnom tužiocu u skladu sa zakonom.

Javni tužilac odgovara za svoj rad glavnom javnom tužiocu u skladu sa zakonom.

Opšte obavezno uputstvo Vrhovnog javnog tužioca

Član 16.

Vrhovni javni tužilac izdaje opšte obavezno uputstvo za postupanje svakog nosioca javnotužilačke funkcije radi postizanja zakonitosti, delotvornosti i jednoobraznosti u postupanju.

Opšte obavezno uputstvo Vrhovni javni tužilac može da izda i na predlog kolegijuma Vrhovnog javnog tužilaštva.

Opšte obavezno uputstvo se objavljuje na internet stranici Vrhovnog javnog tužilaštva, osim ako njegovo objavljivanje ugrožava interes nacionalne bezbednosti.

Obavezno uputstvo za rad i postupanje u pojedinom predmetu

Član 17.

Neposredno viši javni tužilac može izdati nižem glavnom javnom tužiocu obavezno uputstvo za postupanje u pojedinom predmetu ako postoji sumnja u efikasnost ili zakonitost njegovog postupanja, odnosno postupanja neposredno nižeg javnog tužioca. Vrhovni javni tužilac može takvo uputstvo izdati svakom glavnom javnom tužiocu.

Glavni javni tužilac može javnom tužiocu izdati obavezno uputstvo za rad i postupanje u pojedinom predmetu, ako postoji sumnja u efikasnost ili zakonitost njegovog postupanja ili zbog sprovođenja uputstva iz stava 1. ovog člana.

Obavezno uputstvo za rad i postupanje u pojedinom predmetu izdaje se u pismenoj formi i mora sadržati razlog i obrazloženje za njegovo izdavanje.

Izuzetno od stava 3. ovog člana, Vrhovni javni tužilac i javni tužilac može da izda usmeno obavezno uputstvo ako je neophodno radi preduzimanja radnje koja ne trpi odlaganje. U tom slučaju, obavezno uputstvo za rad i postupanje u

pojedinom predmetu u pismenom obliku dostavlja se u roku od tri dana od dana izdavanja usmenog uputstva.

Prigovor

Član 18.

Niži javni tužilac i javni tužilac koji smatra da je obavezno uputstvo za rad i postupanje u pojedinom predmetu nezakonito ili neosnovano može izjaviti prigovor sa obrazloženjem komisiji iz člana 22. ovog zakona u roku od tri dana od dana prijema pismenog uputstva.

Prigovor se podnosi preko glavnog javnog tužioca koji je izdao obavezno uputstvo za rad i postupanje u pojedinom predmetu i koji je dužan da u roku od tri dana od dana prijema prigovora preispita obavezno uputstvo koje je izdao.

Glavni javni tužilac koji je izdao obavezno uputstvo za rad i postupanje u pojedinom predmetu može pre dostavljanja prigovora da doneše odluku kojom stavlja van snage svoje obavezno uputstvo za rad i postupanje u pojedinom predmetu.

Ako javni tužilac ne stavi van snage svoje obavezno uputstvo za rad i postupanje u pojedinom predmetu, dužan je da prigovor dostavi komisiji iz člana 22. ovog zakona narednog radnog dana posle isteka roka iz stava 2. ovog člana.

Nepostupanje glavnog javnog tužioca u roku iz stava 4. ovog člana smatra se disciplinskim prekršajem.

Glavni javni tužilac i javni tužilac koji je izjavio prigovor dužan je da preuzme radnju po obaveznom uputstvu za rad i postupanje u pojedinom predmetu koja ne trpi odlaganje.

Komisija iz člana 22. ovog zakona dužna je da doneše obrazloženu odluku o prigovoru u roku od osam dana od dana prijema prigovora, na sednici koja je zatvorena za javnost. Ako komisija ne doneše odluku o prigovoru u roku, smatra se da je obavezno uputstvo za postupanje u pojedinom predmetu stavljen van snage, što se evidentira u spisima predmeta.

Komisija iz člana 22. ovog zakona može da odbaci prigovor protiv obavezognog uputstva za rad i postupanje u pojedinom predmetu kao neblagovremen, usvoji prigovor i ukine obavezno uputstvo za rad i postupanje u pojedinom predmetu ili odbije prigovor kao neosnovan.

Ako komisija iz člana 22. ovog zakona odbije prigovor protiv obavezognog uputstva, javni tužilac, odnosno javni tužilac koji je izjavio prigovor, dužan je da postupi po obaveznom uputstvu za rad i postupanje u konkretnom predmetu.

Pravo na uvid

Član 19.

Obavezno uputstvo za rad i postupanje u pojedinom predmetu, prigovor protiv obavezognog uputstva za rad i postupanje u pojedinom predmetu, akt glavnog javnog tužioca o stavljanju van snage obavezognog uputstva za rad i postupanje u pojedinom predmetu i odluka komisije iz člana 22. ovog zakona o prigovoru protiv obavezognog uputstva za rad i postupanje u pojedinom predmetu sastavni su deo javnotužilačkog spisa.

Uvid u akte iz stava 1. ovog člana mogu izvršiti učesnici u postupku posle pravnosnažnog okončanja postupka u kojem je izdato obavezno uputstvo za rad i postupanje u pojedinom predmetu.

Ograničenje iz stava 2. ovog člana ne odnosi se na nosioce javnotužilačke funkcije.

Devolucija

Član 20.

Neposredno više javno tužilaštvo može radi efikasnijeg vođenja postupka ili zbog drugog važnog razloga, u konkretnom predmetu preduzeti svaku radnju za koju je ovlašćeno niže javno tužilaštvo, na osnovu obrazloženog rešenja neposredno višeg glavnog javnog tužioca (rešenje o devoluciji).

Niži glavni javni tužilac koji smatra da je rešenje neposredno višeg glavnog javnog tužioca neosnovano može izjaviti prigovor komisiji iz člana 22. ovog zakona u roku od tri dana od dana prijema rešenja. Do donošenja odluke po prigovoru niže javno tužilaštvo ne može preduzimati radnje u predmetu.

Prigovor se podnosi preko glavnog javnog tužioca koji je doneo rešenje i koji je dužan da u roku od tri dana od dana prijema prigovora preispita svoje rešenje.

Glavni javni tužilac koji je doneo rešenje može pre dostavljanja prigovora da donese odluku kojom stavlja van snage svoje rešenje.

Ako glavni javni tužilac ne stavi van snage svoje rešenje u roku iz stava 2. ovog člana, dužan je da prigovor dostavi komisiji iz člana 22. ovog zakona narednog radnog dana posle isteka roka iz stava 2. ovog člana.

Nepostupanje glavnog javnog tužioca u roku iz stava 5. ovog člana smatra se disciplinskim prekršajem.

Komisija iz člana 22. ovog zakona dužna je da donese obrazloženu odluku o prigovoru u roku od osam dana od dana prijema prigovora. Ako komisija ne donese odluku o prigovoru u roku, smatra se da je rešenje o devoluciji stavljeno van snage, što se evidentira u spisima predmeta.

Komisija iz člana 22. ovog zakona može da odbaci prigovor protiv rešenja o devoluciji kao neblagovremen, usvoji prigovor i ukine rešenje o devoluciji ili odbije prigovor kao neosnovan.

Ako komisija iz člana 22. ovog zakona ne prihvati prigovor protiv rešenja o devoluciji, niži glavni javni tužilac, koji je izjavio prigovor, dužan je da postupi po rešenju o devoluciji.

Supstitucija

Član 21.

Neposredno viši glavni javni tužilac može obrazloženim rešenjem ovlastiti niže javno tužilaštvo da postupa u stvari iz nadležnosti drugog nižeg javnog tužilaštva, ako je nadležno javno tužilaštvo sprečeno iz pravnih ili stvarnih razloga da postupa u predmetu (rešenje o supstituciji).

Izuzetno, Vrhovni javni tužilac može obrazloženim rešenjem ovlastiti Javno tužilaštvo za organizovani kriminal da postupa u pojedinom predmetu iz nadležnosti drugog javnog tužilaštva radi efikasnijeg vođenja postupka ili zbog drugog važnog razloga.

Nadležni glavni javni tužilac koji smatra da je rešenje iz st. 1. i 2. ovog člana neosnovano može izjaviti prigovor komisiji iz člana 22. ovog zakona u roku od tri dana od dana prijema rešenja.

Prigovor se podnosi preko glavnog javnog tužioca koji je doneo rešenje i koji je dužan da u roku od tri dana od dana prijema prigovora preispita svoje rešenje.

Glavni javni tužilac koji je doneo rešenje može pre dostavljanja prigovora da donese odluku kojom stavlja van snage svoje rešenje.

Ako glavni javni tužilac ne stavi van snage svoje rešenje, dužan je da prigovor dostavi komisiji iz člana 22. ovog zakona narednog radnog dana posle isteka roka iz stava 4. ovog člana.

Nepostupanje glavnog javnog tužioca u roku iz stava 6. ovog člana smatra se disciplinskim prekršajem.

Komisija iz člana 22. ovog zakona dužna je da donese obrazloženu odluku o prigovoru u roku od osam dana od dana prijema prigovora. Ako komisija ne donese odluku o prigovoru u roku, smatra se da je rešenje o supstituciji stavljeno van snage, što se evidentira u spisima predmeta.

Komisija iz člana 22. ovog zakona može da odbaci prigovor protiv rešenja o supstituciji kao neblagovremen, usvoji prigovor i ukine rešenje o supstituciji ili odbije prigovor kao neosnovan.

Ako komisija iz člana 22. ovog zakona ne prihvati prigovor protiv rešenja o supstituciji, nadležni glavni javni tužilac, koji je izjavio prigovor, dužan je da postupi po rešenju o supstituciji.

**Komisija za odlučivanje o prigovoru protiv obaveznog uputstva
za rad i postupanje u pojedinom predmetu, prigovoru protiv
rešenja o supstituciji i prigovoru protiv rešenja o devoluciji**

Član 22.

O prigovoru protiv obaveznog uputstva za rad i postupanje u pojedinom predmetu, prigovoru protiv rešenja o supstituciji i prigovoru protiv rešenja o devoluciji odlučuje komisija Visokog saveta tužilaštva.

Komisiju iz stava 1. ovog člana čini pet članova koje bira Visoki savet tužilaštva iz reda javnih tužilaca, na pet godina, bez mogućnosti ponovnog izbora.

Član Visokog saveta tužilaštva ne može biti član komisije iz stava 1. ovog člana. Način rada i odlučivanja u komisiji iz stava 1. ovog člana uređuju se aktom Visokog saveta tužilaštva.

Uvid u predmete nižeg javnog tužilaštva

Član 23.

Radi ostvarivanja hijerarhijskog ovlašćenja, Vrhovni javni tužilac ima pravo da izvrši uvid u svaki predmet, a neposredno viši glavni javni tužilac u svaki predmet nižeg javnog tužilaštva.

Zahtev za uvid dostavlja se nižem glavnom javnom tužiocu koji po prijemu zahteva neodložno dostavlja predmet neposredno višem glavnom javnom tužiocu.

Odgovornost Vrhovnog javnog tužioca

Član 24.

Vrhovni javni tužilac odgovoran je za rad javnog tužilaštva i za svoj rad Narodnoj skupštini.

Vrhovni javni tužilac nije odgovoran Narodnoj skupštini za postupanje u pojedinom predmetu.

Vrhovni javni tužilac podnosi Narodnoj skupštini redovni godišnji izveštaj o radu javnog tužilaštava u Republici Srbiji i izveštaje koje zatraži nadležni odbor Narodne skupštine.

Izveštaj koji Vrhovni javni tužilac podnosi Narodnoj skupštini, ne može sadržati informacije o postupanju javnog tužilaštva u konkretnom predmetu.

3. Nadležnost

Stvarna nadležnost

Član 25.

Stvarna nadležnost javnog tužilaštva određuje se u skladu sa odredbama zakona koje važe za utvrđivanje stvarne nadležnosti suda, osim ako zakonom nije drukčije određeno.

Mesna nadležnost

Član 26.

Mesna nadležnost javnog tužilaštva određuje se u skladu sa zakonom kojim se uređuju sedišta i područja javnih tužilaštava.

Sukob nadležnosti

Član 27.

Sukob nadležnosti između javnih tužilaštava rešava zajednički neposredno više javno tužilaštvo u odnosu na javna tužilaštva koja su u sukobu nadležnosti.

Sukob nadležnosti između javnih tužilaštava posebne nadležnosti međusobno i sukob nadležnosti između javnog tužilaštva posebne nadležnosti i drugog javnog tužilaštva rešava Vrhovno javno tužilaštvo.

Opšta nadležnost

Član 28.

Nositelj javnotužilačke funkcije postupa u granicama stvarne i mesne nadležnosti javnog tužilaštva.

Radi gonjenja za krivična dela, privredne prestupe i prekršaje, nositelj javnotužilačke funkcije postupa pred sudom i drugim državnim organom, preduzimajući radnje na koje je zakonom ovlašćen.

Nositelj javnotužilačke funkcije postupa u parničnom, upravnom, izvršnom, vanparničnom i drugom postupku, vršeći pri tome radnje na koje je posebnim zakonom ovlašćen.

Zahtev za odlaganje i prekid izvršenja

Član 29.

Vrhovno javno tužilaštvo može zahtevati odlaganje ili prekid izvršenja odluke ako smatra da postoje razlozi da se vanrednim pravnim sredstvom pobija odluka doneta u sudskom ili drugom postupku.

Zahtev se podnosi organu koji dozvoljava izvršenje odluke, a ako je izvršenje počelo – organu koji sprovodi izvršenje odluke zajedno sa dokazom da je podneto vanredno pravno sredstvo.

Posledice usvajanja zahteva za odlaganje i prekid izvršenja

Član 30.

U slučaju usvajanja zahteva iz člana 29. ovog zakona, odlaganje ili prekid izvršenja traje do donošenja odluke o vanrednom pravnom sredstvu.

Odluka o odlaganju izvršenja prestaje da važi ako Vrhovno javno tužilaštvo u roku od 30 dana od prijema odluke ne podnese vanredno pravno sredstvo.

Nadležnost Vrhovnog javnog tužilaštva

Član 31.

Vrhovno javno tužilaštvo je nadležno da:

- 1) postupa pred Vrhovnim sudom, kao i pred Ustavnim sudom i drugim sudom i organom u skladu sa zakonom;
- 2) podnosi vanredna pravna sredstva u skladu sa zakonom;
- 3) prati i usmerava rad javnih tužilaštava, nadzire sprovođenje opštih obaveznih uputstava i prati i proučava praksu javnih tužilaštava i sudova;
- 4) obavlja poslove međunarodne saradnje od značaja za javno tužilaštvo;
- 5) vrši druge nadležnosti određene zakonom.

Nadležnost apelacionog javnog tužilaštava

Član 32.

Apelaciono javno tužilaštvo nadležno je da postupa pred apelacionim sudom i drugim sudom i organom na način propisan zakonom, kao i da prati i usmerava osnovno i više javno tužilaštvo sa svog područja s ciljem ujednačenog postupanja.

Apelaciono javno tužilaštvo u sedištu Privrednog apelacionog suda nadležno je da postupa i pred tim sudom.

Nadležnost javnih tužilaštava posebne nadležnosti

Član 33.

Javno tužilaštvo za organizovani kriminal i Javno tužilaštvo za ratne zločine nadležni su da postupaju pred nadležnim sudovima u prvom i drugom stepenu i vrše druge poslove u skladu sa zakonom.

Nadležnost višeg javnog tužilaštva

Član 34.

Više javno tužilaštvo nadležno je da postupa pred višim sudom i drugim sudovima i organima na način propisan zakonom i prati i usmerava osnovna javna tužilaštva sa svog područja s ciljem ujednačenog postupanja.

Nadležnost osnovnog javnog tužilaštva

Član 35.

Osnovno javno tužilaštvo nadležno je da postupa pred osnovnim sudom i drugim sudom i organom na način propisan zakonom.

Prenošenje nadležnosti

Član 36.

Ako javno tužilaštvo ne može da vrši nadležnost, Vrhovni javni tužilac može preneti njegovu nadležnost na drugo javno tužilaštvo istog ili višeg stepena.

Prenošenje nadležnosti traje dok se ne stvore uslovi za rad nadležnog javnog tužilaštva.

Odlučivanje o zahtevu za izuzeće

Član 37.

Odluku o izuzeću javnog tužioca donosi glavni javni tužilac, a o izuzeću glavnog javnog tužioca neposredno viši glavni javni tužilac.

Odluku o izuzeću javnog tužioca Vrhovnog javnog tužilaštva donosi Vrhovni javni tužilac.

Odluku o izuzeću Vrhovnog javnog tužioca donosi Visoki savet tužilaštva, po pribavljenom mišljenju kolegijuma Vrhovnog javnog tužilaštva.

Vrhovni javni tužilac izuzima se iz odlučivanja ako se odlučuje o njegovom izuzeću.

4. Uprava u javnom tužilaštvu

Rukovođenje upravom u javnom tužilaštvu

Član 38.

Vrhovni javni tužilac i glavni javni tužilac rukovode upravom u javnom tužilaštvu i odgovorni su za pravilan i blagovremen rad javnog tužilaštva u skladu sa zakonom i aktom o upravi u javnom tužilaštvu.

Vrhovni javni tužilac i glavni javni tužilac određuju organizaciju i rad javnog tužilaštva, odlučuju o pravima po osnovu rada javnih tužilaca i o radnim odnosima državnih službenika i nameštenika u javnom tužilaštvu, otklanjaju nepravilnosti u radu, staraju se o samostalnosti, ugledu i efikasnosti rada javnog tužilaštva, staraju se o nepristrasnoj raspodeli predmeta javnim tužiocima i vrše druge poslove na koje su ovlašćeni zakonom ili drugim propisom.

Plan i program rada javnog tužilaštva

Član 39.

U rukovođenju poslovima uprave u javnom tužilaštvu, Vrhovni javni tužilac i glavni javni tužilac donose plan i program rada javnog tužilaštva čija se sadržina bliže uređuje aktom o upravi u javnom tužilaštvu.

Plan i program rada sadrži odluku o godišnjem rasporedu poslova u javnom tužilaštvu i odluku o izmeni odluke o godišnjem rasporedu poslova u javnom tužilaštvu. Vrhovni javni tužilac ili glavni javni tužilac saopštava na kolegijumu odluku o godišnjem rasporedu poslova u javnom tužilaštvu do 1. novembra tekuće godine.

Javni tužilac može izjaviti prigovor protiv odluke o godišnjem rasporedu poslova u javnom tužilaštvu ili odluke o izmeni odluke o godišnjem rasporedu poslova u javnom tužilaštvu Visokom savetu tužilaštva, u roku od tri dana od dana saopštavanja rasporeda na kolegijumu javnog tužilaštva ili upoznavanja sa godišnjim rasporedom poslova u javnom tužilaštvu ili izmenom godišnjeg rasporeda poslova u javnom tužilaštvu, ako javni tužilac iz opravdanih razloga nije prisustvovao kolegijumu.

Prigovor se podnosi preko glavnog javnog tužioca, koji može u skladu sa podnetim prigovorom da izmeni odluku o godišnjem rasporedu poslova.

Ako glavni javni tužilac ne usvoji prigovor dužan je da prigovor, sa obrazloženjem za neprihvatanje prigovora, dostavi Visokom savetu tužilaštva u roku od tri dana od dana prijema prigovora.

Nepostupanje glavnog javnog tužioca u roku iz stava 5. ovog člana smatra se disciplinskim prekršajem.

Visoki savet tužilaštva dužan je da doneše odluku o prigovoru u roku od 30 dana od dana dostavljanja prigovora. Ako Visoki savet tužilaštva ne odluči o prigovoru u propisanom roku, smatra se da je prigovor usvojen.

Zamenjivanje Vrhovnog javnog tužioca i glavnog javnog tužioca

Član 40.

Vrhovnog javnog tužioca i glavnog javnog tužioca koji je odsutan ili sprečen da rukovodi javnim tužilaštvom zamenjuje javni tužilac određen godišnjim rasporedom poslova.

Vršilac funkcije Vrhovnog javnog tužioca i glavnog javnog tužioca

Član 41.

Ako Vrhovnom javnom tužiocu ili glavnom javnom tužiocu prestane javnotužilačka funkcija Vrhovnog javnog tužioca ili glavnog javnog tužioca, Visoki savet tužilaštva postavlja vršioca funkcije Vrhovnog javnog tužioca iliglavnog javnog tužioca dok Vrhovni javni tužilac ili glavni javni tužilac ne stupi na javnotužilačku funkciju, a najduže na jednu godinu.

Isto lice ne može biti ponovo postavljeno za vršioca funkcije Vrhovnog javnog tužioca, odnosno glavnog javnog tužioca u istom javnom tužilaštvu.

Za vreme vršenja funkcije Vrhovnog javnog tužioca i glavnog javnog tužioca, javni tužilac je izjednačen u pravima i obavezama sa Vrhovnim javnim tužiocem, odnosno glavnim javnim tužiocem.

5. Pravosudna uprava

Poslovi pravosudne uprave u javnom tužilaštvu

Član 42.

Pravosudnu upravu čine poslovi staranja o izvršavanju zakona i drugih propisa u vezi sa uređenjem i radom javnog tužilaštva.

Poslove pravosudne uprave vrše Visoki savet tužilaštva i ministarstvo nadležno za pravosuđe.

Poslovi pravosudne uprave koje vrši Visoki savet tužilaštva su: nadzor nad primenom akta o upravi u javnom tužilaštvu, utvrđivanje opštih smernica za unutrašnje uređenje javnog tužilaštva; donošenje uputstva o sastavljanju izveštaja o radu javnog tužilaštva; praćenje rada javnog tužilaštva; statistička i analitička obrada podataka o radu javnog tužilaštva radi povećanja kvaliteta i efikasnosti rada javnog tužilaštva; donošenje podzakonskih akata iz svoje nadležnosti; davanje mišljenja na pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta u javnom tužilaštvu; staranje o istinitom, blagovremenom i potpunom obaveštavanju javnosti o radu javnog tužilaštva; vođenje ličnog lista nosioca javnotužilačke funkcije i drugi poslovi određeni zakonom.

Poslovi pravosudne uprave koje vrši ministarstvo nadležno za pravosuđe su: nadzor nad primenom akta o upravi u javnom tužilaštvu; statistička i analitička obrada podataka o radu javnog tužilaštva radi praćenja primene propisa u oblastima koje to ministarstvo normativno uređuje, odnosno izrade propisa, strategijskih, planskih i programskih akata; davanje saglasnosti na pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta u javnom tužilaštvu; uređenje, razvoj i održavanje pravosudnog informacionog sistema; staranje o smeštajnim uslovima, opremanju i obezbeđenju javnog tužilaštva; razvoj i sprovođenje kapitalnih projekata i drugih programa za pravosudne organe i drugi poslovi određeni zakonom.

Prilikom obavljanja poslova pravosudne uprave iz stava 4. ovog člana ministarstvo nadležno za pravosuđe ne zadire u samostalnost nosioca javnotužilačke funkcije i javnog tužilaštva, niti u obavljanje poslova uprave u javnom tužilaštvu iz nadležnosti glavnog javnog tužioca.

Lični list

Član 43.

Visoki savet tužilaštva vodi lični list nosioca javnotužilačke funkcije.

Podaci o ličnosti koje sadrži lični list mogu da se koriste samo u svrhu primene ovog zakona i obrađuju se u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Način dostavljanja podataka potrebnih za vođenje ličnih listova i njihovo evidentiranje u ličnom listu propisuje Visoki savet tužilaštva.

Sadržina ličnog lista

Član 44.

Lični list nosioca javnotužilačke funkcije sadrži ime, prezime, ime roditelja, jedinstveni matični broj građana, mesto i datum rođenja, podatke o prebivalištu, završenom pravnom fakultetu, uspehu na studijama, pripravničkoj praksi, pravosudnom ispitu, kretanju u službi, datumu navršenja radnog veka, upućivanju na rad u drugo javno tužilaštvo, udaljenju sa javnotužilačke funkcije, disciplinskoj meri, prestanku javnotužilačke funkcije, objavljenim stručnim i naučnim radovima, vrednovanju rada, učešću u programima stručnog usavršavanja, znanju stranih jezika i drugim posebnim znanjima, kao i druge podatke vezane za njegov rad i položaj.

Organji koji poseduju podatke koji se upisuju u lični list dužni su da ih dostave na zahtev Visokog saveta tužilaštva.

Obrazac i način vođenja ličnih listova iz stava 1. ovog člana propisuje Visoki savet tužilaštva.

Akt o upravi u javnom tužilaštvu

Član 45.

Aktom o upravi u javnom tužilaštvu naročito se uređuju:

- 1) unutrašnje uređenje i organizacija rada javnog tužilaštva;
- 2) odnos javnog tužilaštva prema drugim državnim organima, građanima i javnosti;
- 3) upotreba obeležja javnog tužilaštva, službenog jezika i pisma;
- 4) obaveštavanje javnosti o radu javnog tužilaštva;
- 5) ujednačeno i blagovremeno postupanje u predmetima;
- 6) praćenje i proučavanje javnotužilačke i sudske prakse;
- 7) postupanje po pritužbi i predstavci na rad nosioca javnotužilačke funkcije i osoblja u javnom tužilaštvu;
- 8) zaštita tajnosti podataka;
- 9) vođenje upisnika, pomoćnih knjiga, imenika i drugih evidencija;
- 10) rukovanje predmetima i stvarima od vrednosti;
- 11) vođenje statistike;

- 12) postupanje sa spisima;
- 13) pripravnička praksa;
- 14) postupanje osoblja u javnom tužilaštvu sa strankama;
- 15) druga pitanja od značaja za rad javnog tužilštva.

Akt o upravi u javnom tužilaštvu donosi ministar nadležan za pravosuđe, po pribavljenom mišljenju Visokog saveta tužilaštva i Vrhovnog javnog tužioca.

Akt o upravi u javnom tužilaštvu objavljuje se u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Nadzor nad primenom akta o upravi u javnom tužilaštvu

Član 46.

Nadzor nad primenom akta o upravi u javnom tužilaštvu vrše Visoki savet tužilaštva i ministarstvo nadležno za pravosuđe.

Visoki savet tužilaštva nadzire primenu akta o upravi u javnom tužilaštvu u vezi sa poslovima iz člana 45. stav 1. tač. 1) – 6) i 13), ovog zakona, a ministarstvo nadležno za pravosuđe u vezi sa poslovima iz člana 45. stav 1. tač. 8), 10) i 14) ovog zakona.

Visoki savet tužilaštva i ministarstvo nadležno za pravosuđe zajednički nadziru primenu akta o upravi u javnom tužilaštvu u vezi sa poslovima iz člana 45. stav 1. tač. 7), 9), 11), 12) i 15) ovog zakona.

Visoki savet tužilaštva i ministarstvo nadležno za pravosuđe može u vršenju poslova nadzora od javnog tužilaštva tražiti izveštaje i podatke.

Lice koje vrši nadzor mora da ispunjava uslove za izbor javnog tužioca u javnom tužilaštvu čiji rad nadzire.

Vrste nadzora

Član 47.

Nadzor se sprovodi u skladu sa godišnjim planom nadzora koji donosi Visoki savet tužilaštva, odnosno ministar nadležan za pravosuđe do kraja kalendarske godine za narednu godinu (redovni nadzor).

U godišnjem planu nadzora navode se javna tužilaštva u kojima je prema ishodu nadzora sprovedenog tokom kalendarske godine potrebno ponoviti nadzor radi utvrđivanja izvršenja naloženih mera (kontrolni nadzor).

Vanredni nadzor može se sprovesti na predlog Vrhovnog javnog tužioca, neposredno višeg glavnog javnog tužioca, predsednika Visokog saveta tužilaštva ili ministra nadležnog za pravosuđe.

Način vršenja nadzora

Član 48.

Terenski nadzor vrši se neposrednim uvidom u javnotužilačke predmete, upisnike, dokumentaciju, podatke, uslove i način rada nadziranog javnog tužilaštva.

Glavni javni tužilac nadziranog javnog tužilaštva dužan je da omogući nesmetano sprovođenje nadzora obezbeđivanjem odgovarajućeg radnog prostora i tehničkih uređaja licu koje vrši nadzor, kao i davanje na uvid javnotužilačkih predmeta, upisnika, akata, dokumentacije i podataka koji su predmet nadzora.

Prilikom sprovođenja terenskog nadzora od nosilaca javnotužilačke funkcije i osoblja u javnom tužilaštvu mogu se uzimati izjave.

Kancelarijski nadzor vrši se uvidom u akte, podatke i dokumentaciju koju je dostavilo nadzirano javno tužilaštvo i uvidom u sistem za automatsko vođenje predmeta.

Licu koje vrši terenski ili kancelarijski nadzor mora biti omogućen nesmetan uvid u sistem za automatsko vođenje predmeta.

Zapisnik o izvršenom nadzoru

Član 49.

Posle nadzora sačinjava se zapisnik koji se dostavlja glavnom javnom tužiocu nadziranog javnog tužilaštva, neposredno višem glavnom javnom tužiocu, Vrhovnom javnom tužiocu, Visokom savetu tužilaštva, ako je nadzor vršilo ministarstvo nadležno za pravosuđe, odnosno ministru nadležnom za pravosuđe, ako je nadzor vršio Visoki savet tužilaštva.

Zapisnik sadrži činjenično stanje utvrđeno vršenjem nadzora, mere koje se predlažu radi otklanjanja uočenih nedostataka i nepravilnosti i rokove za preduzimanje mera.

Obrazac zapisnika je sastavni deo akta o upravi u javnom tužilaštvu.

Glavni javni tužilac nadziranog javnog tužilaštva dužan je da se pismeno izjasni o sadržini zapisnika, najkasnije u roku od 15 dana od dana njegovog prijema.

Neposredno viši glavni javni tužilac dužan je da, najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema zapisnika o izvršenom nadzoru, obavesti Vrhovnog javnog tužioca i organ koji je vršio nadzor o merama preduzetim da se uočeni nedostaci otkloni, rokovima za otklanjanje nedostataka, kao i razlozima zbog kojih su nedostaci i propusti nastali.

Ako nedostaci ne budu otklonjeni u ostavljenim rokovima, organ koji vrši nadzor podneće disciplinsku prijavu protiv glavnog javnog tužioca nadziranog javnog tužilaštva.

III. POLOŽAJ NOSIOCA JAVNOTUŽILAČKE FUNKCIJE

1. Osnovna prava i obaveze

Samostalnost

Član 50.

Nosilac javnotužilačke funkcije samostalan je u vršenju javnotužilačke funkcije od izvršne i zakonodavne vlasti.

Nosilac javnotužilačke funkcije dužan je da očuva poverenje u svoju samostalnost u radu.

Nepristrasnost

Član 51.

Javnotužilačka funkcija vrši se u javnom interesu radi obezbeđivanja primene Ustava i zakona, pri čemu se mora obezbititi poštovanje i zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Nosilac javnotužilačke funkcije dužan je da postupa i odlučuje nepristrasno, kao i da očuva poverenje u nepristranost u svom radu.

Etički kodeks

Član 52.

Nosilac javnotužilačke funkcije postupa u skladu sa Etičkim kodeksom, koji donosi Visoki savet tužilaštva, u cilju unapređenja dostojanstva javnotužilačke funkcije i ugleda nosilaca javnotužilačke funkcije i javnog tužilaštva.

Etički odbor stara se o poštovanju Etičkog kodeksa.

Etički kodeks bliže uređuje principe zakonitosti, samostalnosti, nepristrasnosti, srazmernosti, odgovornosti, posvećenosti i dostojanstvenosti. Svi organi javne vlasti i javni funkcioneri dužni su da svojim postupanjem i ponašanjem održavaju poverenje u samostalnost i nepristrasnost nosioca javnotužilačke funkcije i javnog tužilaštva.

Javnost rada

Član 53.

Rad javnog tužilaštva i nosioca javnotužilačke funkcije je javan, osim ako zakonom nije drugčije određeno.

Zabrana političkog delovanja

Član 54.

Nosilac javnotužilačke funkcije ne može biti član političke stranke.

Nosilac javnotužilačke funkcije dužan je da se uzdrži od javnog izražavanja političkih stavova i učestvovanja u javnim raspravama političkog karaktera, osim ako se radi o pitanjima koja se tiču javnog tužilaštva, ustavnosti i zakonitosti, ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Nosilac javnotužilačke funkcije dužan je da se uzdrži od učestvovanja u političkim aktivnostima političkih subjekata.

Materijalni položaj

Član 55.

Nosilac javnotužilačke funkcije ima pravo na platu i penziju u skladu sa dostojanstvom javnotužilačke funkcije i odgovornošću nosioca javnotužilačke funkcije

Nosilac javnotužilačke funkcije ima pravo na platu i penziju dovoljnu da obezbedi njegovu samostalnost i materijalnu sigurnost.

Plata nosioca javnotužilačke funkcije uređuje se ovim zakonom.

Prava iz radnog odnosa

Član 56.

Nosilac javnotužilačke funkcije ostvaruje prava iz radnog odnosa u skladu sa propisima koji uređuju prava iz radnog odnosa izabranog lica, ako ovim zakonom nije drugčije određeno.

Imunitet

Član 57.

Nosilac javnotužilačke funkcije ne može biti pozvan na odgovornost za mišljenje dato ili odluku donetu u vezi sa vršenjem javnotužilačke funkcije, izuzev ako učini krivično delo kršenja zakona od strane sudije ili javnog tužioca.

Nosilac javnotužilačke funkcije ne može biti lišen slobode u postupku pokrenutom zbog krivičnog dela učinjenog u vezi sa vršenjem javnotužilačke funkcije, bez odobrenja Visokog saveta tužilaštva.

Odgovornost za štetu

Član 58.

Za štetu koju nosilac javnotužilačke funkcije prouzrokuje nezakonitim ili nepravilnim radom odgovara Republika Srbija.

Ako je konačnom odlukom Ustavnog suda, pravosnažnom sudskom odlukom, odnosno poravnanjem pred sudom utvrđeno da je šteta prouzrokovana namerno Republika Srbija može tražiti od nosioca javnotužilačke funkcije naknadu isplaćenog iznosa.

Pravo na udruživanje

Član 59.

Nosilac javnotužilačke funkcije, javnotužilački pomoćnik i javnotužilački pripravnik imaju pravo da se udružuju u strukovna udruženja radi zaštite svojih interesa i očuvanja samostalnosti u radu javnih tužilaštava.

Pravo strukovnog udruživanja podrazumeva i učešće u aktivnostima strukovnih udruženja u toku radnog vremena, ako se time ne remeti rad u javnom tužilaštvu.

Stručno usavršavanje

Član 60.

Nosilac javnotužilačke funkcije ima pravo i obavezu na stručno usavršavanje o trošku Republike Srbije, na način uredjen zakonom.

2. Trajanje javnotužilačke funkcije

Trajanje javnotužilačke funkcije javnog tužioca

Član 61.

Javnotužilačka funkcija javnog tužioca je stalna i prestaje iz razloga propisanih Ustavom i ovim zakonom.

Trajanje javnotužilačke funkcije glavnog javnog tužioca

Član 62.

Glavni javni tužilac se bira iz reda glavnih javnih tužilaca ili javnih tužilaca, odnosno među licima koja ispunjavaju propisane uslove za izbor na šest godina i ne može biti ponovo biran za glavnog javnog tužioca u istom javnom tužilaštvu.

Glavni javni tužilac kome javnotužilačka funkcija glavnog javnog tužioca prestane na lični zahtev ili ako ne bude izabran za glavnog javnog tužioca u drugom javnom tužilaštvu, nastavlja da obavlja javnotužilačku funkciju javnog tužioca koju je obavljao pre izbora za glavnog javnog tužioca.

Ako je za glavnog javnog tužioca višeg stepena biran glavni javni tužilac ili javni tužilac javnog tužilaštva nižeg stepena, posle prestanka javnotužilačke funkcije glavnog javnog tužioca nastavlja da obavlja javnotužilačku funkciju javnog tužioca u javnom tužilaštvu višeg stepena kojim je rukovodio.

Ako glavni javni tužilac nije obavljao javnotužilačku funkciju pre izbora, posle prestanka te javnotužilačke funkcije, nastavlja da obavlja javnotužilačku funkciju javnog tužioca u javnom tužilaštvu u kojem je obavljao javnotužilačku funkciju glavnog javnog tužioca.

Odluku o nastavku obavljanja javnotužilačke funkcije iz st. 2. – 4. ovog člana donosi Visoki savet tužlaštva.

Pre isteka vremena na koji je biran ili pre navršenja radnog veka javnotužilačka funkcija glavnom javnom tužiocu može prestati samo pod uslovima i iz razloga propisanim ovim zakonom.

Nastavljanje javnotužilačke funkcije

Član 63.

Ako javno tužilaštvo bude ukinuto, glavni javni tužilac, odnosno javni tužilac nastavlja da vrši javnotužilačku funkciju kao javni tužilac u javnom tužilaštvu koje je preuzeo nadležnost ukinutog javnog tužilaštva.

Ako je nadležnost ukinutog javnog tužilaštva preuzeo više javnih tužilaštava, nosilac javnotužilačke funkcije nastavlja da vrši javnotužilačku funkciju u javnim tužilaštvinama koja su preuzela nadležnost ukinutog javnog tužilaštva na osnovu odluke Visokog saveta tužilaštva.

Protiv odluke Visokog saveta tužilaštva iz stava 2. ovog člana može se izjaviti žalba Ustavnom суду, која искључује право на подношење уставне жалбе, у року од 15 дана од дана достављања оdluke.

3. Udaljenje sa javnotužilačke funkcije

Razlozi za udaljenje sa javnotužilačke funkcije

Član 64.

Nosilac javnotužilačke funkcije udaljuje se sa javnotužilačke funkcije ako mu je određen pritvor.

Nosilac javnotužilačke funkcije može biti udaljen sa javnotužilačke funkcije ako je pokrenut postupak за utvrđivanje razloga за njegovo razrešenje ili krivični postupak за krivično delo zbog koga može biti razrešen.

Odlučivanje o udaljenju sa javnotužilačke funkcije

Član 65.

Odluku o udaljenju sa javnotužilačke funkcije donosi Visoki savet tužilaštva.

Vrhovni javni tužilac izuzima se iz odlučivanja ako se odlučuje o njegovom udaljenju.

Pravo na žalbu Ustavnom суду која искључује право на подношење уставне жалбе

Član 66.

Protiv odluke Visokog saveta tužilaštva o udaljenju sa javnotužilačke funkcije može se izjaviti žalba Ustavnom суду, која искључује право на подношење уставне жалбе, у року од три дана од дана достављања odluke, која искључује право на подношење уставне жалбе.

Žalba Ustavnom суду, која искључује право на подношење уставне жалбе, не задрžava izvršenje odluke.

Trajanje udaljenja

Član 67.

Udaljenje sa javnotužilačke funkcije traje do ukidanja pritvora, pravnosnažnog okončanja postupka за utvrđivanje razloga за razrešenje nosioca javnotužilačke funkcije ili pravnosnažnog okončanja krivičnog postupka.

Visoki savet tužilaštva može ukinuti odluku o udaljenju pre okončanja postupka za utvrđivanje razloga za razrešenje nosioca javnotužilačke funkcije.

4. Trajni premeštaj i privremeno upućivanje

Trajni premeštaj

Član 68.

Javni tužilac može biti trajno premešten u drugo javno tužilaštvo istog stepena, uz svoju pismenu saglasnost, na osnovu odluke Visokog saveta tužilaštva.

Javni tužilac može biti trajno premešten u drugo javno tužilaštvo istog stepena bez svoje saglasnosti ako u javnom tužilaštvu bude smanjen broj javnih tužilaca, na osnovu odluke Visokog saveta tužilaštva.

Protiv odluke Visokog saveta tužilaštva iz stava 2. ovog člana može se izjaviti žalba Ustavnom суду koja isključuje pravo na podnošenje ustavne žalbe.

Javni tužilac nastavlja trajno da obavlja javnotužilačku funkciju u javnom tužilaštvu u kojem je trajno premešten.

Privremeno upućivanje

Član 69.

Javni tužilac može iz opravdanih razloga, uz svoju pismenu saglasnost, biti privremeno upućen u drugo javno tužilaštvo istog ili neposredno nižeg stepena najduže na tri godine, bez mogućnosti ponovnog upućivanja u isto javno tužilaštvo.

Izuzetno od stava 1. ovog člana javni tužilac višeg ili apelacionog javnog tužilaštvu može, uz svoju pismenu saglasnost, ako ispunjava zakonom propisane uslove za izbor u javno tužilaštvo u koje se privremeno upućuje, biti privremeno upućen u javno tužilaštvo posebne nadležnosti najduže na tri godine, bez mogućnosti ponovnog upućivanja u isto javno tužilaštvo.

Rešenje o privremenom upućivanju donosi Vrhovni javni tužilac. Rešenje mora biti obrazloženo.

Upućivanje u Visoki savet tužilaštva, ministarstvo nadležno za pravosuđe, Pravosudnu akademiju ili međunarodnu organizaciju

Član 70.

Javni tužilac može biti upućen, radi obavljanja stručnih poslova, u Visoki savet tužilaštva, ministarstvo nadležno za pravosuđe, Pravosudnu akademiju i međunarodnu organizaciju u oblasti pravosuđa.

Upućivanje iz stava 1. ovog člana vrši se na predlog rukovodioca organa, odnosno ustanove ili međunarodne organizacije u koju se javni tužilac upućuje, po pribavljenom mišljenju glavnog javnog tužioca u kome javni tužilac vrši javnotužilačku funkciju, uz pismenu saglasnost javnog tužioca.

Upućivanje može trajati najduže tri godine, odnosno najduže šest godina u međunarodnu organizaciju, bez mogućnosti ponovnog upućivanja u isti organ, ustanovu ili međunarodnu organizaciju iz stava 1. ovog člana.

Rešenje o upućivanju donosi Visoki savet tužilaštva.

5. Nespojivost javnotužilačke funkcije sa drugom funkcijom, poslom ili privatnim interesom

Odnos druge funkcije, posla ili privatnog interesa sa javnotužilačkom funkcijom

Član 71.

Nosilac javnotužilačke funkcije ne može biti na funkciji u drugom organu Republike Srbije, organu autonomne pokrajine, jedinice lokalne samouprave, gradske opštine ili javnoj službi, javnim preduzećima i drugim pravnim licima čiji je osnivač ili član Republika Srbija, autonomna pokrajina, jedinica lokalne samouprave ili gradska opština, ako zakonom nije drukčije određeno, baviti se javnim ili privatnim plaćenim poslom, niti pružati pravne usluge ili davati pravne savete uz naknadu.

Sa javnotužilačkom funkcijom nespojivi su i druga funkcija, posao ili privatni interes koji je suprotan ugledu i samostalnosti javnog tužilaštva.

Etički odbor odlučuje koja je funkcija, posao ili privatni interes u suprotnosti sa dostojanstvom i samostalnosti nosioca javnotužilačke funkcije i šteti ugledu javnotužilačke funkcije, na osnovu Etičkog kodeksa.

Nosilac javnotužilačke funkcije može, van radnog vremena, da se bez posebnog odobrenja bavi umetničkom, nastavnom i naučnom delatnošću, uz naknadu.

U slučaju određenom zakonom, nosilac javnotužilačke funkcije može, u toku radnog vremena, da obavlja nastavnu i naučnu delatnost u Pravosudnoj akademiji.

Javni tužilac može u toku radnog vremena, po odobrenju Vrhovnog javnog tužioca ili glavnog javnog tužioca, da učestvuje u radu stručnog tela obrazovanog u skladu sa posebnim propisom i radne grupe za izradu zakona ili drugog akta.

Postupak odlučivanja o nespojivosti

Član 72.

Nosilac javnotužilačke funkcije je dužan da pismeno obavesti Visoki savet tužilaštva o drugoj funkciji, poslu ili privatnom interesu za koje postoji mogućnost da su nespojivi sa javnotužilačkom funkcijom.

Obaveštenje iz stava 1. ovog člana Visokom savetu tužilaštva može da podnese i svako drugo lice.

Visoki savet tužilaštva pokreće i vodi postupak odlučivanja o nespojivosti javnotužilačke funkcije sa drugom funkcijom, poslom ili privatnim interesom, u skladu sa aktom Visokog saveta tužilaštva.

Visoki savet tužilaštva obaveštava nosioca javnotužilačke funkcije, glavnog javnog tužioca i neposredno višeg glavnog javnog tužioca, o postojanju nespojivosti funkcije, posla ili privatnog interesa sa javnotužilačkom funkcijom.

Primena drugog propisa

Član 73.

Nosilac javnotužilačke funkcije je javni funkcioner u smislu zakona koji uređuje sprečavanje korupcije i podleže obavezama za javnog funkcionera koje su utvrđene tim zakonom.

6. Materijalni položaj

Osnovna plata

Član 74.

Plata glavnog javnog tužioca i javnog tužioca određuje se na osnovu osnovne plate.

Osnovna plata određuje se množenjem koeficijenta za obračun i isplatu plata sa osnovicom za obračun i isplatu plata.

Osnovica za obračun i isplatu plate glavnog javnog tužioca i javnog tužioca jednaka je osnovici za obračun i isplatu plate sudije.

Koeficijent za obračun i isplatu plate određuje se tako što se svaki javni tužilac razvrstava u jednu od pet platnih grupa.

Osnovna plata, prema ovom zakonu, jeste vrednost u koju se ne uračunava procenat za vrednovanje minulog rada.

Nosilac javnotužilačke funkcije ne može da uz platu prima i penziju ostvarenu u skladu sa posebnim propisom.

Platne grupe

Član 75.

Javni tužilac i Vrhovni javni tužilac su razvrstani u platne grupe, koje su izražene u koeficijentima.

U prvoj platnoj grupi je javni tužilac osnovnog javnog tužilaštva.

U drugoj platnoj grupi su javni tužilac višeg javnog tužilaštva i javni tužilac javnog tužilaštva posebne nadležnosti.

U trećoj platnoj grupi je javni tužilac apelacionog javnog tužilaštva.

U četvrtoj platnoj grupi je javni tužilac Vrhovnog javnog tužilaštva.

U petoj platnoj grupi je Vrhovni javni tužilac.

Koeficijenti

Član 76.

Prva platna grupa ima koeficijent 3,00.

Druga platna grupa ima koeficijent 3,50.

Treća platna grupa ima koeficijent 4,00.

Četvrta platna grupa ima koeficijent 5,00.

Peta platna grupa ima koeficijent 6,00.

Osnovna plata glavnog javnog tužioca

Član 77.

Osnovna plata glavnog javnog tužioca jednaka je osnovnoj plati predsednika suda opšte nadležnosti pred kojim glavni javni tužilac postupa.

Osnovna plata glavnog javnog tužioca posebne nadležnosti jednaka je plati predsednika višeg suda pred kojim taj glavni tužilac postupa.

Plata u slučaju trajnog premeštaja, privremenog upućivanja i upućivanja i uvećanje osnovne plate

Član 78.

Javni tužilac koji je trajno premešten, odnosno privremeno upućen u drugo javno tužilaštvo, odnosno upućen u Visoki savet tužilaštva, ministarstvo nadležno za pravosuđe, Pravosudnu akademiju ili međunarodnu organizaciju u oblasti pravosuđa ima pravo na osnovnu platu javnog tužioca tog javnog tužilaštva, odnosno osnovnu platu u Visokom savet tužilaštva, ministarstvu nadležnom za pravosuđe, Pravosudnoj akademiji ili međunarodnoj organizaciji u koju je upućen, ako je za njega povoljnija.

Osnovna plata javnog tužioca koji obavlja javnotužilačku funkciju u javnom tužilaštvu u kome je nepotpunjeno više od 10% javnotužilačkih mesta uvećava se od 10% do 50%, srazmerno broju nepotpunjenih mesta, na osnovu odluke Visokog saveta tužilaštva.

Kao nepotpunjeno javnotužilačko mesto smatra se i mesto javnog tužioca koji je privremeno oslobođen vršenja javnotužilačke funkcije, odnosno kome miruje javnotužilačka funkcija, zbog izbora, imenovanja, privremenog upućivanja u drugo javno tužilaštvo, odnosno upućivanja u Visoki savet tužilaštva, ministarstvo nadležno za pravosuđe, Pravosudnu akademiju ili međunarodnu organizaciju, u zakonom propisanim slučajevima.

Osnovna plata glavnog javnog tužioca, odnosno javnog tužioca koji postupa u predmetima krivičnih dela sa elementom organizovanog kriminala i ratnog zločina, može se uvećati do 100%, na osnovu odluke Visokog saveta tužilaštva.

Naknade plate

Član 79.

Nosič javnotužilačke funkcije ima pravo na naknadu plate za vreme odsustvovanja sa rada i na naknadu troškova u slučajevima propisanim zakonom, kao i pravo na naknadu za neiskorišćeni godišnji odmor, najmanje pod istim uslovima i u istom obimu prava kao i ostali zaposleni u javnom tužilaštvu.

IV. IZBOR

1. Nadležnost i uslovi za izbor nosioca javnotužilačke funkcije

Nadležnost za izbor

Član 80.

Vrhovnog javnog tužioca bira Narodna skupština, na predlog Visokog saveta tužilaštva, na šest godina.

Glavnog javnog tužioca bira Visoki savet tužilaštva, na šest godina.

Javnog tužioca bira Visoki savet tužilaštva na stalnu javnotužilačku funkciju u javnom tužilaštvu.

Broj javnih tužilaca za svako javno tužilaštvo utvrđuje Visoki savet tužilaštva.

Opšti uslovi za izbor

Član 81.

Za nosioca javnotužilčke funkcije može biti izabran državljanin Republike Srbije koji ispunjava opšte uslove za rad u državnom organu, koji je završio pravni fakultet, položio pravosudni ispit, koji je stručan i dostojan za vršenje javnotužilačke funkcije.

Potrebno radno iskustvo

Član 82.

Za nosioca javnotužilačke funkcije može biti izabrano lice koje, pored opštih uslova, ima radno iskustvo u pravnoj struci posle položenog pravosudnog ispita, i to:

- 1) četiri godine za osnovnog glavnog javnog tužioca i tri godine za javnog tužioca osnovnog javnog tužilaštva;
- 2) sedam godina za višeg glavnog javnog tužioca i šest godina za javnog tužioca višeg javnog tužilaštva;
- 3) deset godina za apelacionog glavnog javnog tužioca i glavnog javnog tužioca posebne nadležnosti i devet godina za javnog tužioca apelacionog javnog tužilaštva i javnog tužioca javnog tužilaštva posebne nadležnosti;
- 4) dvanaest godina za Vrhovnog javnog tužioca i jedanaest godina za javnog tužioca Vrhovnog javnog tužilaštva.

Ostali uslovi za izbor

Član 83.

Ostali uslovi za izbor na javnotužilačku funkciju su stručnost, osposobljenost i dostojnlost.

Stručnost podrazumeva posedovanje teorijskog i praktičkog znanja potrebnog za obavljanje javnotužilačke funkcije.

Ospozobljenost podrazumeva veštine koje omogućavaju efikasnu primenu specifičnih pravničkih znanja u rešavanju javnotužilačkog predmeta.

Dostojnlost podrazumeva moralne osobine koje nosilac javnotužilačke funkcije treba da poseduje i ponašanje u skladu sa tim osobinama. Moralne osobine su: poštenje, savesnost, pravičnost, dostojanstvenost, istrajnost i uzornost, a ponašanje u skladu sa tim osobinama podrazumeva čuvanje ugleda javnog tužilaštva u službi i izvan nje, svest o društvenoj odgovornosti, održavanje samostalnosti i nepristrasnosti, pouzdanosti i dostojanstva u službi i izvan nje i preuzimanje odgovornosti za unutrašnju organizaciju i pozitivnu sliku o javnom tužilaštvu u javnosti.

Kriterijumi i merila za ocenu stručnosti, osposobljenosti i dostojnosti kandidata i postupak izbora bliže se uređuju aktom Visokog saveta tužilaštva.

Utvrđivanje stručnosti i osposobljenosti kandidata za nosioca javnotužilačke funkcije koji se prvi put bira na javnotužilačku funkciju

Član 84.

U postupku izbora nosioca javnotužilačke funkcije, kandidatu koji se prvi put bira na javnotužilačku funkciju u javnom tužilaštvu, posebno se proverava stručnost i osposobljenost.

Stručnost i osposobljenost kandidata proverava se na ispitu koji organizuje Visoki savet tužilaštva.

Uspeh na ispitu izražava se ocenama od 1 do 5.

Kandidat za javnog tužioca koji se bira za javnog tužioca u osnovnom javnom tužilaštvu, a koji je završio početnu obuku na Pravosudnoj akademiji nije dužan da polaže ispit koji organizuje Visoki savet tužilaštva, već se njemu kao merilo stručnosti i osposobljenosti uzima završna ocena na početnoj obuci na Pravosudnoj akademiji.

Visoki savet tužilaštva propisuje program i način polaganja ispita na kome se proverava stručnost i oспособljenost kandidata.

Zabrana diskriminacije

Član 85.

Prilikom izbora i predlaganja kandidata za javnotužilačku funkciju zabranjena je diskriminacija po bilo kom osnovu.

Pri izboru glavnog javnog tužioca i javnog tužioca vodi se računa o nacionalnom sastavu stanovništva, odgovarajućoj zastupljenosti pripadnika nacionalnih manjina i poznavanju stručne pravne terminologije na jeziku nacionalne manjine koja je u službenoj upotrebi u sudu.

2. Postupak za izbor glavnog javnog tužioca i javnog tužioca

Objavljivanje javnog konkursa za izbor glavnog javnog tužioca i javnog tužioca

Član 86.

Javni konkurs za izbor glavnog javnog tužioca i javnog tužioca objavljuje Visoki savet tužilaštva.

Javni konkurs za izbor glavnog javnog tužioca objavljuje se najkasnije tri meseca pre isteka javnotužilačke funkcije glavnog javnog tužioca, odnosno najkasnije 15 dana od dana donošenja odluke o prestanku funkcije glavnog javnog tužioca zbog prestanka javnotužilačke funkcije, zbog izbora za nosioca javnotužilačke funkcije u drugom javnom tužilaštvu, prestanka funkcije na lični zahtev, prestanka funkcije zbog ukidanja javnog tužilaštva ili zbog razrešenja sa funkcije glavnog javnog tužioca.

Javni konkurs za izbor javnog tužioca objavljuje se najkasnije šest meseci pre prestanka javnotužilačke funkcije javnog tužioca zbog navršenja radnog veka, odnosno najkasnije 15 dana od prestanka javnotužilačke funkcije ako je javnotužilačka funkcija prestala iz drugog zakonom propisanog razloga.

Javni konkurs za izbor glavnog javnog tužioca i javnog tužioca objavljuje se u „Službenom glasniku Republike Srbije”, sredstvu javnog obaveštavanja koje pokriva teritoriju Republike Srbije i internet stranici Vrhovnog saveta tužilaštva.

Podnošenje prijava

Član 87.

Prijave se podnose Visokom savetu tužilaštva u roku od 15 dana od dana objavljivanja javnog konkursa u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Kandidat za glavnog javnog tužioca, uz prijavu na javni konkurs za izbor, dostavlja i program unapređenja rada javnog tužilaštva za koje se kandiduje, koji se objavljuje na internet stranici Visokog saveta tužilaštva, zajedno sa podacima iz radne biografije kandidata.

Visoki savet tužilaštva odlukom obrazuje tročlanu komisiju koja utvrđuje blagovremenost, dozvoljenost i potpunost podnetih prijava.

Neblagovremenu, nedozvoljenu i nepotpunu prijavu komisija odbacuje zaključkom.

Komisija zaključkom odbacuje prijavu i ako iz izveštaja iz kaznene evidencije, koji je uz prijavu dostavljen, proizilazi da je kandidat osuđen na kaznu zatvora od najmanje šest meseci.

Na zaključak je dozvoljen prigovor Visokom savetu tužilaštva u roku od tri dana od dana dostavljanja rešenja.

Blagovremenu, dozvoljenu i potpunu prijavu komisija dostavlja Visokom savetu tužilaštva na dalji postupak.

Pribavljanje podataka i mišljenja

Član 88.

Visoki savet tužilaštva pribavlja podatke i mišljenja o stručnosti, sposobljenosti u radu i dostoјnosti kandidata.

Podaci i mišljenja pribavljaju se od organa i organizacija u kojima je kandidat radio u pravnoj struci.

Za kandidata koji je radio u javnom tužilaštvu podaci se pribavljaju iz ličnog lista kandidata, a obavezno se pribavlja mišljenje kolegijuma javnog tužilaštva u kome je radio kandidat.

Za kandidata iz reda glavnih javnih tužilaca i javnih tužilaca uzima se u obzir ocena dobijena u postupku vrednovanja rada.

Prilikom izbora kandidata iz reda glavnog javnog tužioca i javnog tužioca mogu se uzeti u obzir i druge aktivnosti od značaja za obavljanje javnotužilačke funkcije.

Za kandidata koji radi kao javnotužilački pomoćnik obavezno se pribavlja ocena rada.

Za kandidata koji ranije nije vršio javnotužilačku funkciju, Visoki savet tužilaštva će posebno ceniti i vrstu poslova koje je obavljao posle položenog pravosudnog ispita.

Pre izbora kandidat ima pravo uvida u celokupnu dokumentaciju i mišljenja koja su osnov za odluku o njegovom izboru.

Razgovor sa kandidatom

Član 89.

Pre donošenja odluke o izboru Visoki savet tužilaštva obavlja razgovor sa prijavljenim kandidatom koji ima za cilj da utvrdi veština komunikacije, spremnost za obavljanje javnotužilačke funkcije i profesionalni integritet kandidata.

Razgovor iz stava 1. ovog člana sprovodi se i vrednuje u skladu sa aktom Visokog saveta tužilaštva kojim se bliže uređuje postupak izbora kandidata.

Javnost rada

Član 90.

U postupku za izbor glavnog javnog tužiloca i javnog tužioca obezbeđuje se javnost rada, koja se bliže uređuje aktom Visokog saveta tužilaštva.

Rang lista kandidata

Član 91.

Za izbor glavnog javnog tužioca i javnog tužioca Visoki savet tužilaštva sastavlja rang listu kandidata na osnovu stručnosti, sposobljenosti i dostoјnosti kandidata.

Rang lista iz stava 1. ovog člana objavljuje se na internet stranici Visokog saveta tužilaštva.

Odluka o izboru na javnotužilačku funkciju glavnog javnog tužioca i javnog tužioca

Član 92.

Visoki savet tužilaštva donosi odluku o izboru na javnotužilačku funkciju glavnog javnog tužioca i javnog tužioca, koja mora biti obrazložena.

Odluka iz stava 1. ovog člana sa obrazloženjem objavljuje se u „Službenom glasniku Republike Srbije” i na internet stranici Visokog saveta tužilaštva.

Pravo žalbe Ustavnom sudu, koja isključuje pravo na podnošenje ustavne žalbe protiv odluke o izboru na javnotužilačku funkciju glavnog javnog tužioca i javnog tužioca

Član 93.

Protiv odluke o izboru na javnotužilačku funkciju glavnog javnog tužioca i javnog tužioca kandidat može izjaviti žalbu Ustavnom суду, која isključује право на подношење уставне жалбе, у року од 15 дана од дана објављивања оdluke u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Ustavni суд је дужан да оdluku по жалби Ustavnom суду, која isključuje право на подношење уставне жалбе, doneše у року од 30 дана од дана истека рока за изјављивање жалбе Ustavnom суду.

Ustavni суд може одбити жалбу Ustavnom суду, која isključuje право на подношење уставне жалбе, као неосновану и потврдити оdluku o izboru na javnotužilačku funkciju glavnog javnog tužioca i javnog tužioca ili usvojiti жалбу Ustavnom суду, која isključuje право на подношење уставне жалбе и поништити odluku o izboru na javnotužilačku funkciju glavnog javnog tužioca i javnog tužioca.

Odluka iz stava 1. ovog člana sa obrazloženjem objavljuje se u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

3. Postupak za predlaganje i izbor Vrhovnog javnog tužioca

Predlaganje kandidata za izbor Vrhovnog javnog tužioca

Član 94.

Kandidata za izbor Vrhovnog javnog tužioca predlaže Visoki savet tužilaštva na osnovu stručnosti, sposobljenosti i dostojnosti kandidata, a prema kriterijumima i merilima koje propisuje Visoki savet tužilaštva u skladu sa zakonom.

Javni konkurs za predlaganje kandidata za izbor Vrhovnog javnog tužioca raspisuje Visoki savet tužilaštva najkasnije šest meseci pre isteka mandata Vrhovnog javnog tužioca.

Ako Vrhovnom javnom tužiocu prestane javnotužilačka funkcija pre isteka vremena na koje je izabran, Visoki savet tužilaštva raspisuje javni konkurs za izbor Vrhovnog javnog tužioca u roku od 15 dana od dana donošenja odluke o prestanku javnotužilačke funkcije.

Kandidat za Vrhovnog javnog tužioca, uz prijavu na javni konkurs za izbor, dostavlja i program organizacije i unapređenja rada javnog tužilaštva, koji se objavljuje na internet stranici Visokog saveta tužilaštva, zajedno sa podacima iz radne biografije kandidata.

U postupku predlaganja kandidata za izbor Vrhovnog javnog tužioca Visoki savet tužilaštva obavlja razgovor sa kandidatima, uz učešće stručne i opšte javnosti.

Visoki savet tužilaštva predlaže Narodnoj skupštini jednog kandidata za izbor Vrhovnog javnog tužioca. Predlog Visokog saveta tužilaštva mora biti obrazložen.

Odredbe čl. 81. – 93. ovog zakona shodno se primenjuju u postupku predlaganja kandidata za izbor Vrhovnog javnog tužioca, koji sprovodi Visoki savet tužilaštva.

Postupak predlaganja kandidata za izbor Vrhovnog javnog tužioca bliže se uređuje aktom Visokog saveta tužilaštva.

Izbor kandidata za Vrhovnog javnog tužioca

Član 95.

Predsednik Narodne skupštine saziva sednicu za izbor Vrhovnog javnog tužioca. Sednica se saziva najranije 15 dana od prijema predloga za izbor. Sednica se mora održati i okončati u roku od 30 dana od dana sazivanja sednice.

Narodna skupština bira predloženog kandidata za Vrhovnog javnog tužioca, glasovima tri petine svih narodnih poslanika.

Ako Narodna skupština ne izabere predloženog kandidata u roku od 30 dana od dana sazivanja sednice, Vrhovnog javnog tužioca bira, između svih kandidata koji ispunjavaju uslove za izbor, komisija koju čine predsednik Narodne skupštine, predsednik Ustavnog suda, predsednik Vrhovnog suda, Vrhovni javni tužilac i Zaštitnik građana, većinom glasova.

Komisija iz stava 3. ovog člana pre izbora na javnoj sednici, uz učešće opšte i stručne javnosti, razmatra prijave svih kandidata koji ispunjavaju uslove za izbor i obavlja razgovor sa njima.

Komisija iz stava 3. ovog člana dužna je da odluku o izboru Vrhovnog javnog tužioca doneše posle isteka deset dana od isteka roka iz stava 3. ovog člana.

Ako komisija ne doneše odluku u roku od 60 dana od isteka roka od deset dana iz stava 5. ovog člana, ponavlja se postupak za izbor Vrhovnog javnog tužioca.

Stručne i administrativne poslove za potrebe komisije i stava 3. ovog člana obavlja Narodna skupština.

Komisija iz stava 3. ovog člana donosi poslovnik o svom radu.

4. Zakletva i stupanje na javnotužilačku funkciju

Polaganje zakletve

Član 96.

Pre stupanja na javnotužilačku funkciju nosilac javnotužilačke funkcije polaže zakletvu.

Vrhovni javni tužilac polaže zakletvu pred Narodnom skupštinom.

Glavni javni tužilac i javni tužilac polaže zakletvu pred Visokim savetom tužilaštva.

Glavni javni tužilac i javni tužilac koji je izabran iz reda glavnih javnih tužilaca i javnih tužilaca ne polaže zakletvu.

Tekst zakletve

Član 97.

Tekst zakletve glasi: „Zaklinjem se svojom čašću da će javnotužilačku funkciju vršiti predano, savesno i nepristrasno i štititi ustavnost i zakonitost, ljudska prava i osnovne slobode”.

Stupanje na javnotužilačku funkciju

Član 98.

Nosilac javnotužilačke funkcije stupa na javnotužilačku funkciju na svečanoj sednici kolegijuma javnog tužilaštva za koje je izabran.

Smatra se da Vrhovni javni tužilac nije izabran ako bez opravdanog razloga ne stupa na javnotužilačku funkciju u roku od 30 dana od dana izbora u Narodnoj skupštini.

Smatra se da glavni javni tužilac i javni tužilac nije izabran ako bez opravdanog razloga ne stupa na javnotužilačku funkciju u roku od 30 dana od isteka roka iz člana 93. stav 1. ovog zakona, odnosno od dana objavljivanja odluke Ustavnog suda kojom se odbija žalba Ustavom суду, која искључује право на подношење уставне жалбе, на odluku o izboru na javnotužilačku funkciju.

Odluku o nestupanju na javnotužilačku funkciju iz st. 2. i 3. ovog člana donosi Visoki savet tužilaštva.

Na odluku iz stava 4. ovog člana može se izjaviti žalba Ustavnom суду, која искључује право на подношење уставне жалбе, u roku od 30 dana od dana dostavljanja odluke.

V. PRESTANAK JAVNOTUŽILAČKE FUNKCIJE

1. Razlozi za prestanak javnotužilačke funkcije

Član 99.

Javnotužilačka funkcija prestaje ako to nosilac javnotužilačke funkcije sam zatraži, ako mu prestane državljanstvo Republike Srbije, ako trajno izgubi radnu sposobnost za vršenje javnotužilačke funkcije ili ako bude razrešen.

Javnom tužiocu javnotužilačka funkcija prestaje kad navrši radni vek.

Glavnom javnom tužiocu javnotužilačka funkcija glavnog javnog tužioca prestaje ako bude ukinuto javno tužilaštvo kojim rukovodi.

Prestanak javnotužilačke funkcije na lični zahtev

Član 100.

Nosilac javnotužilačke funkcije podnosi pismeni zahtev za prestanak javnotužilačke funkcije Visokom savetu tužilaštva.

Zahtev može biti povučen pre donošenja odluke Visokog saveta tužilaštva o prestanku javnotužilačke funkcije.

Ako o zahtevu za prestanak javnotužilačke funkcije ne bude odlučeno u roku od 30 dana od dana podnošenja zahteva, smatra se da je javnotužilačka funkcija prestala istekom roka od 30 dana od dana podnošenja zahteva.

Navršenje radnog veka

Član 101.

Javnom tužiocu prestaje javnotužilačka funkcija kad navrši radni vek, po sili zakona.

Radni vek javnog tužioca navršava se kad javni tužilac navrši 65. godinu života, izuzev javnog tužioca Vrhovnog javnog tužilaštva koji može obavljati javnotužilačku funkciju do navršenja 67. godine života.

Trajni gubitak radne sposobnosti za obavljanje javnotužilačke funkcije

Član 102.

Nosiocu javnotužilačke funkcije prestaje javnotužilačka funkcija ako se na osnovu mišljenja stručne komisije nadležnog organa utvrdi da je zbog zdravstvenog stanja trajno izgubio radnu sposobnost za vršenje javnotužilačke funkcije.

Odluku za upućivanje na obavezan zdravstveni pregled radi ocene radne sposobnosti nosioca javnotužilačke funkcije donosi Visoki savet tužilaštva po službenoj dužnosti ili na predlog glavnog javnog tužioca, neposredno višeg glavnog javnog tužioca i samog nosioca javnotužilačke funkcije.

2. Razrešenje

Razlozi za razrešenje

Član 103.

Nosilac javnotužilačke funkcije razrešava se ako je pravnosnažno osuđen za krivično delo na kaznu zatvora od najmanje šest meseci ili ako je u postupku za utvrđivanje razloga za njegovo razrešenje utvrđeno da je učinio težak disciplinski prekršaj koji, prema oceni Visokog saveta tužilaštva, ozbiljno šteti ugledu javnotužilačke funkcije i poverenju javnosti u javno tužilaštvo.

Glavni javni tužilac razrešava se i kada navrši 65 godina života. Vrhovni javni tužilac razrešava se i kada navrši 67 godina života.

Postupak za utvrđivanje razloga za razrešenje nosioca javnotužilačke funkcije zbog pravnosnažne osude za krivično delo

Član 104.

Visoki savet tužilaštva pokreće i vodi po službenoj dužnosti postupak za utvrđivanje razloga za razrešenje nosioca javnotužilačke funkcije zbog pravnosnažne osude za krivično delo na kaznu zatvora od najmanje šest meseci.

Postupak iz stava 1. ovog člana može se pokrenuti i na predlog glavnog javnog tužioca javnog tužilaštva u kom javni tužilac vrši javnotužilačku funkciju.

Postupak iz stava 1. ovog člana za utvrđivanje razloga za razrešenje može se pokrenuti i na predlog Vrhovnog javnog tužioca.

Prvostepeni sud pred kojim je vođen krivični postupak protiv nosioca javnotužilačke funkcije, dužan je da bez odlaganja dostavi pravnosnažnu osuđujuću presudu Visokom savetu tužilaštva i glavnom javnom tužiocu javnog tužilaštva u kom nosilac javnotužilačke funkcije vrši javnotužilačku funkciju ili Vrhovnom javnom tužiocu, ako je vođen postupak protiv nosioca javnotužilačke funkcije u Vrhovnom javnom tužilaštву.

Postupak za utvrđivanje razloga za razrešenje nosioca javnotužilačke funkcije zbog učinjenog teškog disciplinskog prekršaja

Član 105.

Visoki savet tužilaštva utvrđuje činjenice o tome da li je težak disciplinski prekršaj nosioca javnotužilačke funkcije koji je utvrđen pravnosnažnom odlukom takav da ozbiljno šteti ugledu javnotužilačke funkcije ili poverenju javnosti u javno tužilaštvo.

Postupak iz stava 1. ovog člana pokreće Visoki savet tužilaštva po službenoj dužnosti ili na predlog Disciplinske komisije.

Visoki savet tužilaštva dužan je da sproveđe postupak i doneše odluku u roku od 90 dana od dana pokretanja postupka za utvrđivanje razloga za razrešenje nosioca javnotužilačke funkcije.

Vrhovni javni tužilac izuzima se iz odlučivanja u postupku iz stava 1. ovog člana ako je postupak pokrenut protiv njega.

Odluka Visokog saveta tužilaštva doneta u postupku iz stava 1. ovog člana mora biti obrazložena.

**Položaj nosioca javnotužilačke funkcije u postupku za
utvrđivanje razloga za njegovo razrešenje zbog učinjenog teškog
disciplinskog prekršaja**

Član 106.

U postupku iz člana 105. ovog zakona nosilac javnotužilačke funkcije ima pravo da odmah bude obavešten o razlozima za pokretanje postupka, da se upozna s predmetom, pratećom dokumentacijom i tokom postupka i da sam ili preko punomoćnika pruži objašnjenja i dokaze za svoje navode.

Nosilac javnotužilačke funkcije ima pravo da svoje navode usmeno izloži pred Visokim savetom tužilaštva.

Postupak iz člana 105. ovog zakona je hitan, vodi se uz sva jemstva pravičnog suđenja, bez prisustva javnosti, osim ako nosilac javnotužilačke funkcije u odnosu na koga se postupak vodi zahteva da postupak bude javan.

3. Odluka o prestanku javnotužilačke funkcije

Nadležnost za donošenje odluke

Član 107.

Odluku o prestanku javnotužilačke funkcije Vrhovnog javnog tužioca donosi Narodna skupština, na predlog Visokog saveta tužilaštva, posle sprovedenog postupka u kojem utvrđuje razlog za prestanak javnotužilačke funkcije Vrhovnog javnog tužioca.

U postupku utvrđivanja predloga za prestanak javnotužilačke funkcije Vrhovnog javnog tužioca, Vrhovni javni tužilac izuzima se iz odlučivanja.

Odluku o prestanku javnotužilačke funkcije glavnog javnog tužioca i javnog tužioca donosi Visoki savet tužilaštva, posle sprovedenog postupka u kojem utvrđuje razlog za prestanak javnotužilačke funkcije.

Postupak iz st. 1. i 3. ovog člana pokreće i vodi Visoki savet tužilaštva po službenoj dužnosti.

Javnotužilačka funkcija prestaje onog dana koji Visoki savet tužilaštva, odnosno Narodna skupština navede u svojoj odluci, izuzev u slučaju iz člana 100. stav 3. i člana 101. ovog zakona.

Odluka o prestanku javnotužilačke funkcije mora biti obrazložena i objavljuje se u „Službenom glasniku Republike Srbije” i na internet stranici Visokog saveta tužilaštva, a odluka o prestanku javnotužilačke funkcije Vrhovnog javnog tužioca objavljuje se i na internet stranici Narodne skupštine.

Žalba Ustavnom суду која искљињује право на подношење уставне жалбе

Član 108.

Protiv odluke Narodne skupštine, односно Visokog saveta tužilaštva о prestanku javnotužilačke funkcije, Vrhovni javni tužilac, главни javni tužilac односно javni tužilac може изјавити жалбу Ustavnom суду, која искљињује право на подношење уставне жалбе, у roku od 30 дана од дана достављања оdluke.

Ustavni суд својом оdlukom може отбити жалбу Ustavnom суду или усвојити жалбу Ustavnom суду и поништити оdluku о prestanku javnotužilačke funkcije.

Odluka Ustavnog суда је коначна и објављује се у „Слуžbenом гласнику Републике Србије”.

VI. VREDNOVANJE RADA GLAVNOG JAVNOG TUŽIOCA I JAVNOG TUŽIOCA

Pojam

Član 109.

Vrednovanje rada главног јавног тужиоца и јавног тужиоца представља основ за избор и обавезну обуку.

Vrednovanje се врши на основу јавно објављених, објективних, јединствених и свеобухватних критеријума који се заснивају на квалитативним и квантитативним показатељима.

Vrednovanje rada главног јавног тужиоца и јавног тужиоца врши се на основу следећих осnovних критеријума: стручно знање и способност негове примене; способност аналитичког мишљења и решавања правних питања; способност за доношење одлука у примереним роковима; вештина расправљања и саслушавања; способност усменог и писменог израђавања и аргументовања; способност организовања и руковођења јавнотуžilačkог поса; преузимање додатних послова и задужења.

Критеријуми и показатељи за вредновање, начин и поступак вредновања рада главног јавног тужиоца и јавног тужиоца, блиže се уређују актом Високог суда тужилаштва.

Рад Врховног јавног тужиоца и јавних тужилаца Врховног јавног тужилашта не подлеže вредновању.

Period za koji se vrši vrednovanje rada

Član 110.

Рад главног јавног тужиоца и јавног тужиоца редовно се вреднује једном у три године.

Iзузетно, на основу оdluke Visokog saveta tuzilaštva, rad glavnog javnog tuzioca i javnog tuzioca može se vrednovati i vanredno.

Ocene vrednovanja rada

Član 111.

Vrednovanje rada се израђава оценом.

Оцене су: „изузетно успјено обавља јавнотуžilačku функцију”, „успјено обавља јавнотуžilačku функцију”, „задовољавајуће обавља јавнотуžilačku функцију” и „nezadovoљавајуће обавља јавнотуžilačku функцију”.

Оцена се уписује у лиčни лист главног јавног тужиоца, односно јавног тужиоца.

Glavni javni tužilac, odnosno javni tužilac ima pravo prigovora protiv odluke o vrednovanju rada Visokom savetu tužilaštva u roku od 15 dana od dana prijema odluke, koja mora biti obrazložena.

Postupak vrednovanja rada

Član 112.

Vrednovanje rada glavnog javnog tužioca i javnog tužioca vrši komisija koju imenuje Visoki savet tužilaštva.

Komisija je sastavljena od tri člana, u kojoj javni tužioci višeg stepena vrednuju rad glavnog javnog tužioca i javnog tužioca nižeg stepena.

VII. DISCIPLINSKA ODGOVORNOST I DISCIPLINSKI POSTUPAK

Svrha disciplinske odgovornosti

Član 113.

Nosilac javnotužilačke funkcije podleže disciplinskoj odgovornosti.

Svrha disciplinske odgovornosti je da se nosilac javnotužilačke funkcije upozori ili sankcionise, bez ugrožavanja njegove samostalnosti, zbog neprimerenog ponašanja ili propusta u radu koji ugrožava autoritet i nepričasnost javnog tužilaštva, a s ciljem održavanja poverenja javnosti u javno tužilaštvo.

Disciplinski prekršaj

Član 114.

Disciplinski prekršaj je nesavesno vršenje javnotužilačke funkcije ili ponašanje nedostojno nosioca javnotužilačke funkcije, koje je propisano ovim zakonom.

Nesavesno vršenje javnotužilačke funkcije je postupanje koje je suprotno propisanim obavezama i zabranama u vršenju funkcije ili u vezi sa vršenjem funkcije.

Ponašanje nedostojno javnotužilačke funkcije predstavlja ponašanje nosioca javnotužilačke funkcije u vršenju funkcije i izvan vršenja funkcije kojim se narušava ugled javnog tužilaštva i poverenje građana u javno tužilaštvo.

Vrste disciplinskih prekršaja

Član 115.

Disciplinski prekršaji su:

- 1) neopravdano neizrađivanje javnotužilačke odluke u propisanom roku;
- 2) neopravdano nepodnošenje redovnog ili vanrednog pravnog sredstva u propisanom roku;
- 3) učestalo propuštanje ili kašnjenje na zakazani pretres, raspravu i drugu procesnu radnju u predmetima koji su mu dodeljeni u rad;
- 4) propuštanje da traži izuzeće u predmetu ako za to postoje zakonski razlozi;
- 5) neopravdano odbijanje vršenja posla ili zadatka koji je poveren nosiocu javnotužilačke funkcije;
- 6) neosnovano neizvršavanje obaveznog uputstva glavnog javnog tužioca za rad i postupanje u pojedinom predmetu;
- 7) neizvršavanje opšteg obaveznog uputstva Vrhovnog javnog tužioca;

- 8) očigledno kršenje obaveze pravilnog postupanja prema sudiji u postupku, stranci, njenom pravnom zastupniku, svedoku, osoblju ili kolegi;
- 9) upuštanje u neprimerene odnose sa strankom ili njenim pravnim zastupnikom u postupku koji se vodi;
- 10) davanje nepotpunih ili netačnih podataka od značaja za rad Visokog saveta tužilaštva u postupku izbora ili prestanka javnotužilačke funkcije, utvrđivanja disciplinske odgovornosti i drugim pitanjima iz njegove nadležnosti;
- 11) kršenje načela nepristrasnosti i ugrožavanje poverenja građana u javno tužilaštvo;
- 12) obavljanje druge funkcije, posla ili privatnog interesa koji su zakonom određeni kao nespojivi sa javnotužilačkom funkcijom;
- 13) prihvatanje poklona suprotno propisima koji uređuju sukob interesa;
- 14) neopravdano i učestalo nepoštovanje radnog vremena;
- 15) u znatnoj meri kršenje odredbe Etičkog kodeksa, koje je utvrđeno odlukom Etičkog odbora;
- 16) neopravdano ne poхађање obaveznog programa obuke;
- 17) korišćenje hijerarhijskih ovlašćenja na način suprotan zakonu;
- 18) neopravdano nepostupanje po godišnjem rasporedu poslova u javnom tužilaštvu ili izmeni odluke o godišnjem rasporedu poslova u javnom tužilaštvu;
- 19) neovlašćeno saopštavanje medijima informacije o tekućim ili planiranim dokaznim radnjama i istragama;
- 20) nepostupanje po odluci Visokog saveta tužilaštva o upućivanju na obavezan zdravstveni pregled;
- 21) neopravdano nepostupanje po merama donetim u postupku nadzora;
- 22) nedostavljanje ili neblagovremeno dostavljanje prigovora protiv obaveznog uputstva za rad i postupanje u pojedinom predmetu, prigovora protiv rešenja o supstituciji ili prigovora protiv rešenja o devoluciji komisiji iz člana 22. ovog zakona;
- 23) nedostavljanje ili neblagovremeno dostavljanje prigovora protiv odluke o godišnjem rasporedu poslova u javnom tužilaštvu ili odluke o izmeni odluke o godišnjem rasporedu poslova u javnom tužilaštvu.

Težak disciplinski prekršaj postoji ako je usled izvršenja disciplinskog prekršaja iz stava 1. tač. 1), 2), 4) – 7), 11) – 13), 15), 17), 18), 20) i 21) ovog člana došlo do ozbiljnog poremećaja u radu javnog tužilaštva ili narušavanja ugleda i poverenja javnosti u javno tužilaštvo, a naročito zastarevanja krivičnog gonjenja, kao i u slučaju ponovljenog disciplinskog prekršaja.

Pod ponovljenim disciplinskim prekršajem iz stava 2. ovog člana smatra se dva puta pravnosnažno utvrđena odgovornost nosioca javnotužilačke funkcije za disciplinski prekršaj, ako između pravnosnažnih odluka nije proteklo više od tri godine.

Odredbe st. 2. i 3. ovog člana ne primenjuju se na disciplinske prekršaje iz stava 1. tač. 3), 8) – 10), 14), 16), 19), 22) i 23) ovog člana.

Prilikom utvrđivanja da li je učinjen disciplinski prekršaj iz stava 1. tačka 15) ovog člana, Etički odbor je dužan da odluči o kršenju odredbe Etičkog kodeksa u znatnoj meri u roku od 90 dana od dana podnošenja zahteva za utvrđivanje kršenja.

Drugim zakonom ne može se propisati disciplinski prekršaj nosioca javnotužilačke funkcije.

Nosilac javnotužilačke funkcije nije odgovoran za disciplinski prekrašaj koji je učinjen usled nedovoljnog broja javnih tužilaca u javnom tužilaštvu, povećanog priliva predmeta u javnom tužilaštvu, nedovoljnog broja osoblja u javnom tužilaštvu, nezadovoljavajućih prostornih i tehničkih uslova za rad ili drugih razloga koji onemogućavaju efikasno postupanje nosioca javnotužilačke funkcije.

Disciplinske mere

Član 116.

Disciplinske mere su: opomena, umanjenje plate do 50% do jedne godine i zabrana izbora u drugo javno tužilaštvu u trajanju do tri godine.

Disciplinska mera izriče se srazmerno težini učinjenog disciplinskog prekršaja.

Opomena može biti izrečena samo ako se prvi put utvrdi odgovornost glavnog javnog tužioca, odnosno javnog tužioca za disciplinski prekršaj.

Disciplinska mera umanjenje plate do 50% i disciplinska mera zabrana izbora u javno tužilaštvu višeg stepena u trajanju do tri godine mogu se izreći svaka posebno ili zajedno.

Disciplinske mera iz stava 4. ovog člana se mogu izreći zajedno samo u slučaju da je učinjen težak disciplinski prekršaj.

Pokretanje postupka za utvrđivanje razloga za razrešenje nosioca javnotužilačke funkcije

Član 117.

Ako je u disciplinskom postupku pravnosanžnom odlukom utvrđeno da je nosilac javnotužilačke funkcije učinio težak disciplinski prekršaj, Visoki savet tužilaštva, odnosno Disciplinska komisija može pokrenuti postupak za utvrđivanje razloga za razrešenje nosioca javnotužilačke funkcije.

U postupku za utvrđivanje razloga za razrešenje nosioca javnotužilačke funkcije iz stava 1. ovog člana Visoki savet tužilaštva ocenjuje da li učinjeni disciplinski prekršaj ozbiljno šteti ugledu javnotužilačke funkcije ili poverenju javnosti u javno tužilaštvu.

Disciplinski organi

Član 118.

Disciplinski organi su: Disciplinski tužilac i njegovi zamenici i Disciplinska komisija.

Disciplinskog tužioca, njegove zamenike i članove Disciplinske komisije imenuje Visoki savet tužilaštva iz reda glavnih javnih tužilaca i javnih tužilaca na period od pet godina bez mogućnosti ponovnog imenovanja.

Sastav, uslove za imenovanje, način prestanka dužnosti, način rada i odlučivanja u disciplinskim organima, uređuju se aktom Visokog saveta tužilaštva, koji se objavljuje u „Službenom glasniku Republike Srbije” i na internet stranici Visokog saveta tužilaštva.

Disciplinski postupak

Član 119.

Svako lice može podneti disciplinsku prijavu protiv nosioca javnotužilačke funkcije Disciplinskom tužiocu.

Predlog za vođenje disciplinskog postupka Disciplinski tužilac podnosi na osnovu disciplinske prijave ili po službenoj dužnosti.

Disciplinski postupak vodi Disciplinska komisija na predlog Disciplinskog tužioca. Disciplinska komisija ne može odlučivati izvan predloga Disciplinskog tužioca.

U toku disciplinskog postupka Disciplinski tužilac može da izmeni ili proširi predlog za vođenje disciplinskog postupka, ako izvedeni dokazi ukazuju na izmenu činjeničnog stanja u odnosu na podneti predlog ili ako je nosilac javnotužilačke funkcije čija se disciplinska odgovornost utvrđuje učinio još neki disciplinski prekršaj. Disciplinski postupak je hitan, vodi se uz sva jemstva pravičnog suđenja, bez prisustva javnosti, osim ako nosilac javnotužilačke funkcije u odnosu na koga se vodi disciplinski postupak zahteva da bude javan.

Disciplinski postupak bliže se uređuje aktom Visokog saveta tužilaštva.

Vođenje disciplinskog postupka zastareva istekom tri godine od dana kada je disciplinski prekršaj učinjen, a ne teče za vreme trajanja upravnog spora, odnosno sudskog postupka u vezi sa pokrenutim disciplinskim postupkom i izrešenom disciplinskom merom.

Odluka Disciplinskog tužioca

Član 120.

Disciplinski tužilac može da odbaci disciplinsku prijavu kao neosnovanu ili da je prihvati i podnese predlog za vođenje disciplinskog postupka.

Položaj nosioca javnotužilačke funkcije u disciplinskom postupku

Član 121.

Nosilac javnotužilačke funkcije ima pravo da mu se odmah dostavi predlog za vođenje disciplinskog postupka, da se upozna sa predmetom i dokazima i da sam ili preko punomoćnika pruži objašnjenje i dokaze za svoje navode.

Nosilac javnotužilačke funkcije ima pravo da svoje navode usmeno izloži pred Disciplinskom komisijom.

Odluka Disciplinske komisije

Član 122.

Posle sprovedenog disciplinskog postupka Disciplinska komisija može da odbije predlog za vođenje disciplinskog postupka ili da usvoji predlog i izrekne disciplinsku meru.

Odluka Disciplinske komisije iz stava 1. ovog člana mora biti obrazložena.

Protiv odluke Disciplinske komisije Disciplinski tužilac i nosilac javnotužilačke funkcije protiv koga se vodi disciplinski postupak mogu izjaviti žalbu Visokom savetu tužilaštva, u roku od osam dana od dana dostavljanja odluke.

Odluka Visokog saveta tužilaštva po žalbi

Član 123.

Odlučujući po žalbi, Visoki savet tužilaštva može žalbu da odbaci kao neblagovremenu, nedozvoljenu ili izjavljenu od neovlašćenog lica, da potvrdi prвostepenu odluku Disciplinske komisije ili da odluku preinači.

Ministar nadležan za pravosuđe ne može da glasa u postupku po žalbi.

Vrhovni javni tužilac izuzima se iz odlučivanja ako se u disciplinskom postupku odlučuje o njegovoј odgovornosti.

Visoki savet tužilaštva je dužan da o žalbi odluči u roku od 30 dana od dana dostavljanja žalbe.

Odluka Visokog saveta tužilaštva o žalbi mora biti obrazložena.

Odluka Visokog saveta tužilaštva je konačna i protiv nje se može pokrenuti upravni spor.

Postupak u upravnom sporu je hitan.

Pravosnažna odluka kojom je izrečena disciplinska mera upisuje se u lični list nosioca javnotužilačke funkcije.

Odluka kojom je izrečena disciplinska mera briše se iz ličnog lista nosioca javnotužilačke funkcije po proteku tri godine od dana pravosnažnosti odluke.

Evidencija o disciplinskim postupcima

Član 124.

Visoki savet tužilaštva vodi evidenciju o disciplinskom postupku protiv nosioca javnotužilačke funkcije.

Evidencija iz stava 1. ovog člana sadrži: ime i prezime, jedinstven matični broj građana i naziv javnog tužilaštva u kome nosilac javnotužilačke funkcije vrši javnotužilačku funkciju, disciplinski prekršaj za koji je vođen postupak, ishod postupka i izrečenu disciplinsku meru.

VIII. KOLEGIJUM JAVNOG TUŽILAŠTVA

Sastav kolegijuma javnog tužilaštva

Član 125.

Kolegijum javnog tužilaštva saчинjavaju glavni javni tužilac i javni tužioci tog javnog tužilaštva.

Sazivanje kolegijuma javnog tužilaštva

Član 126.

Kolegijum javnog tužilaštva saziva i njime rukovodi glavni javni tužilac ili javni tužiolac koga on odredi.

Glavni javni tužilac dužan je da sazove kolegijum javnog tužilaštva na zahtev najmanje jedne trećine javnih tužilaca.

Način rada i odlučivanja

Član 127.

Kolegijum javnog tužilaštva odlučuje ako je prisutno najmanje dve trećine javnih tužilaca, a odluka je punovažna ako za nju glasa većina prisutnih članova.

Nadležnost kolegijuma javnog tužilaštva

Član 128.

Kolegijum javnog tužilaštva:

- 1) daje mišljenje Visokom savetu tužilaštva o kandidatu za glavnog javnog tužioca i javnog tužioca u svom ili neposredno nižem javnom tužilaštvu;
- 2) daje mišljenje o predlogu izveštaja o radu javnog tužilaštva za prethodnu godinu;
- 3) daje mišljenje o predlogu plana i programa rada javnog tužilaštva za narednu godinu;
- 4) razmatra izveštaj o izvršenom nadzoru nad radom javnog tužilaštva;
- 5) razmatra pitanja od značaja za stručno usavršavanje i organizaciju javnog tužilaštva;
- 6) vrši i druge poslove u skladu sa aktom o upravi u javnom tužilaštvu.

Kolegijum Vrhovnog javnog tužilaštva

Član 129.

Kolegijum Vrhovnog javnog tužilaštva čine Vrhovni javni tužilac i javni tužioci Vrhovnog javnog tužilaštva.

Pored nadležnosti iz člana 128. ovog zakona, kolegijum Vrhovnog javnog tužilaštva:

- 1) daje mišljenje o nacrtima zakona ili drugih propisa od značaja za rad javnog tužilaštva ili obavljanje javnotužilačke funkcije;
- 2) daje mišljenje Visokom savetu tužilaštva u postupku rešavanja zahteva za izuzeće Vrhovnog javnog tužioca;
- 3) obavlja i druge poslove u skladu sa aktom o upravi u javnom tužilaštvu.

Radi razmatranja pitanja od značaja za rad javnog tužilaštva, Vrhovni javni tužilac može sazvati prošireni kolegijum Vrhovnog javnog tužilaštva, koji čine Vrhovni javni tužilac, javni tužioci Vrhovnog javnog tužilaštva, apelacioni glavni javni tužioci, glavni javni tužioci posebne nadležnosti i viši glavni javni tužioci.

IX. OSOBLJE U JAVNOM TUŽILAŠTVU

Sastav i broj osoblja

Član 130.

Osoblje u javnom tužilaštvu čine javnotužilački pomoćnik, javnotužilački pripravnik, državni službenik i nameštenik zaposlen na administrativnim, tehničkim, računovodstvenim, informacionim i drugim pratećim poslovima značajnim za javno tužilaštvo.

Broj osoblja u javnom tužilaštvu određuje glavni javni tužilac aktom o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta, uz saglasnost ministra nadležnog za pravosuđe.

Merila za određivanje broja osoblja u javnom tužilaštvu utvrđuje ministar nadležan za pravosuđe, po pribavljenom mišljenju Visokog saveta tužilaštva.

Sekretar**Član 131.**

Vrhovno javno tužilaštvo ima sekretara koji pomaže Vrhovnom javnom tužiocu u vršenju poslova uprave u javnom tužilaštvu.

Za sekretara u Vrhovnog javnom tužilaštvu može biti postavljeno lice koje ispunjava uslove za izbor za apelacionog glavnog javnog tužioca.

Sekretar Vrhovnog javnog tužilaštva ima status državnog službenika na položaju.

Javno tužilaštvo može imati sekretara koji pomaže glavnom javnom tužiocu u vršenju poslova uprave u javnom tužilaštvu.

Sekretara javnog tužilaštva raspoređuje glavni javni tužilac.

Javnotužilački pomoćnik**Član 132.**

Javnotužilački pomoćnik pomaže glavnom javnom tužiocu i javnom tužiocu, izrađuje nacrte akata, prima na zapisnik prijave, podneske i izjave građana i samostalno ili pod nadzorom vrši poslove predviđene zakonom i drugim propisom.

Rad javnotužilačkog pomoćnika nadzire glavni javni tužilac ili javni tužilac koga on odredi.

Postupak prijema javnotužilačkog pomoćnika bliže se uređuje aktom ministra nadležnog za pravosuđe, po pribavljenom mišljenju Visokog saveta tužilaštva.

Zvanje javnotužilačkog pomoćnika**Član 133.**

Javnotužilački pomoćnik stiče zvanje: javnotužilački saradnik, viši javnotužilački saradnik, savetnik ili viši savetnik.

Zvanje javnotužilačkog saradnika može steći lice koje ima položeni pravosudni ispit, a zvanje višeg javnotužilačkog saradnika lice koje posle položenog pravosudnog ispita ima najmanje dve godine radnog iskustva u pravnoj struci.

Zvanje savetnika može steći lice koje ispunjava uslove za višeg glavnog javnog tužioca. Zvanje savetnika postoji u Vrhovnom javnom tužilaštvu, javnom tužilaštvu posebne nadležnosti i apelacionom javnom tužilaštvu.

U Vrhovnom javnom tužilaštvu postoji i zvanje višeg savetnika, koje se stiče odlukom kolegijuma Vrhovnog javnog tužilaštva, a može ga steći lice koje ima zvanje savetnika.

Vrednovanje rada javnotužilačkog pomoćnika**Član 134.**

Rad javnotužilačkog pomoćnika vrednuje glavni javni tužilac, po pribavljenom mišljenju javnog tužioca s kojim javnotužilački pomoćnik radi.

Na vrednovanje i posledice vrednovanja javnotužilačkog pomoćnika shodno se primenjuju pravila o vrednovanju sudijskog pomoćnika.

Javnotužilački pripravnik**Član 135.**

Za javnotužilačkog pripravnika prima se lice koje je završilo pravni fakultet i ispunjava opšte uslove za rad u državnim organima.

Javnotužilački pripravnik prima se u osnovno i više javno tužilaštvo.

Broj javnotužilačkih pripravnika određuje se posebno za svako javno tužilaštvo aktom ministra nadležnog za pravosuđe, po pribavljenom mišljenju Visokog saveta tužilaštva.

Pri prijemu javnotužilačkog pripravnika naročito se vodi računa o nacionalnom sastavu stanovništva, odgovarajućoj zastupljenosti pripadnika nacionalnih manjina i poznavanju stručne pravne terminologije na jeziku nacionalne manjine, koji je u službenoj upotrebi u sudu.

Postupak prijema javnotužilačkog pripravnika bliže se uređuje aktom ministra nadležnog za pravosuđe, po pribavljenom mišljenju Visokog saveta tužilaštva.

Radni odnos javnotužilačkog pripravnika

Član 136.

Javnotužilački pripravnik prima se u radni odnos na tri godine.

Javnotužilački pripravnik koji je na prvosudnom ispitu ocenjen ocenom „položio sa odlikom” prima se u radni odnos na neodređeno vreme u zvanju javnotužilačkog saradnika.

Volonter

Član 137.

Diplomirani pravnik može biti primljen na obuku u javno tužilaštvo, bez zasnivanja radnog odnosa, radi sticanja radnog iskustva i uslova za polaganje pravosudnog ispita (volonter).

Obuka

Član 138.

Program obuke javnotužilačkog pripravnika i javnotužilačkog pomoćnika utvrđuje Visoki savet tužilaštva.

Javnotužilački pripravnik i javnotužilački pomoćnik može određeno vreme biti upućen na obuku u drugo javno tužilaštvo, državni organ ili organ jedinice lokalne samouprave.

Lični list osoblja u javnom tužilaštvu

Član 139.

Javno tužilaštvo vodi lični list za osoblje zaposleno u javnom tužilaštvu. Lični list osoblja u javnom tužilaštvu sadrži: ime i prezime, jedinstveni matični broj građana, mesto i datum rođenja, prebivalište, podatke o završenoj školi, zvanju ili zanimanju, vrednovanju rada, kretanju u službi, objavljenim radovima, učešću u programima stručnog usavršavanja, znanju stranih jezika, imovinskom stanju, stambenim prilikama i druge podatke.

Obrazac i način vođenja ličnih listova iz stava 1. ovog člana propisuje Visoki savet tužilaštva.

Ostala pravila o osoblju u javnom tužilaštvu

Član 140.

Osoblje u javnom tužilaštvu dužno je da savesno i nepristrasno vrši svoje poslove i čuva ugled javnog tužilaštva.

Na zasnivanje radnog odnosa, prava, dužnosti, stručno usavršavanje, ocenjivanje i odgovornost osoblja u javnom tužilaštvu primenjuju se propisi koji

uređuju radne odnose državnih službenika i nameštenika, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

X. SREDSTVA ZA RAD JAVNIH TUŽILAŠTAVA

Osnovna odredba

Član 141.

Sredstva za rad javnog tužilaštva obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije.

Sredstva za rad javnog tužilaštva treba da obimom i prilivom održavaju samostalonost i redovan rad javnog tužilaštva.

Predlaganje i izvršenje budžetskih sredstava

Član 142.

Obim i strukturu budžetskih sredstava za rad javnog tužilaštva predlažu Visoki savet tužilaštva i ministarstvo nadležno za pravosuđe.

Visoki savet tužilaštva predlaže obim i strukturu budžetskih sredstava neophodnih za tekuće rashode javnog tužilaštva, osim rashoda za osoblje u javnom tužilaštvu, u skladu sa Zakonom o Visokom savetu tužilaštva i vrši raspodelu ovih sredstava javnim tužilaštvima.

Ministarstvo nadležno za pravosuđe predlaže obim i strukturu budžetskih sredstava neophodnih za tekuće rashode za osoblje u javnom tužilaštvu, održavanje opreme i objekata javnih tužilaštava, rashode za investiciona i kapitalna ulaganja za javna tužilaštva, uređenje i razvoj pravosudnog informacionog sistema i vrši raspodelu ovih sredstava.

Nadzor nad trošenjem budžetskih sredstava

Član 143.

Nadzor nad trošenjem budžetskih sredstava opredeljenih za rad javnog tužilaštva sprovode Visoki savet tužilaštva i ministarstvo nadležno za pravosuđe, u okviru svojih budžetskih nadležnosti, kao i ministarstvo nadležno za finansije u skladu sa zakonom.

XI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Nastavak vršenja javnotužilačke funkcije zamenika javnog tužioca izabranog na stalnu javnotužilačku funkciju

Član 144.

Zamenik javnog tužioca izabran na stalnu javnotužilačku funkciju pre dana konstituisanja Visokog saveta tužilaštva, nastavlja od dana konstituisanja Visokog saveta tužilaštva da vrši funkciju kao javni tužilac u javnom tužilaštvu u kojem je izabran.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, zamenik javnog tužiloca izabran na stalnu javnotužilačku funkciju u Republičkom javnom tužilaštvu, Tužilaštvu za organizovani kriminal i Tužilaštvu za ratne zločine pre dana konstituisanja Visokog saveta tužilaštva, nastavlja od dana konstituisanja Visokog saveta tužilaštva da vrši javnotužilačku funkciju kao javni tužilac Vrhovnog javnog tužilaštva, Javnog tužilaštva za organizovani kriminal i Javnog tužilaštva za ratne zločine.

Nastavak vršenja javnotužilačke funkcije zamenika javnog tužioca izabranog prvi put

Član 145.

Zamenik javnog tužioca izabran prvi put od strane Narodne skupštine od dana stupanja na snagu Ustavnog zakona za sprovođenje Akta o promeni Ustava Republike Srbije („Službeni glasnik RS”, broj 115/21) do dana konstituisanja Visokog saveta tužilaštva nastavlja, od dana donošenja odluke Visokog saveta tužilaštva kojom se konstatuje da njegova javnotužilačka funkcija postaje stalna, da vrši javnotužilačku funkciju kao javni tužilac u javnom tužilaštvu u kojem je izabran.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, zamenik javnog tužioca koga je Narodna skupština od dana stupanja na snagu Ustavnog zakona za sprovođenje Akta o promeni Ustava Republike Srbije („Službeni glasnik RS”, broj 115/21) do dana konstituisanja Visokog saveta tužilaštva prvi put izabrala u Republičko javno tužilaštvo, Tužilaštvo za organizovani kriminal i Tužilaštvo za ratne zločine, nastavlja, od dana donošenja odluke Visokog saveta tužilaštva kojom se konstatuje da njegova javnotužilačka funkcija postaje stalna, da vrši javnotužilačku funkciju kao javni tužilac Vrhovnog javnog tužilaštva, Javnog tužilaštva za organizovani kriminal i Javnog tužilaštva za ratne zločine.

Nastavak vršenja javnotužilačke funkcije javnih tužilaca

Član 146.

Javni tužilac izabran na javnotužilačku funkciju pre dana konstituisanja Visokog saveta tužilaštva nastavlja, od dana konstituisanja Visokog saveta tužilaštva, da vrši javnotužilačku funkciju kao glavni javni tužilac do isteka mandata na koji je izabran.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, javni tužilac izabran pre stupanja na snagu Ustavnog zakona za sprovođenje Akta o promeni Ustava Republike Srbije („Službeni glasnik RS”, broj 115/21), od dana konstituisanja Visokog saveta tužilaštva nastavlja da vrši javnotužilačku funkciju kao glavni javni tužilac do isteka mandata na koji je izabrani i može još jednom biti biran na javnotužilačku funkciju glavnog javnog tužioca u istom javnom tužilaštvu u skladu sa ovim zakonom.

Tužilac za organizovani kriminal izabran na javnotužilačku funkciju pre stupanja na snagu Ustavnog zakona za sprovođenje Akta o promeni Ustava Republike Srbije („Službeni glasnik RS”, broj 115/21), od dana konstituisanja Visokog saveta tužilaštva nastavlja da vrši javnotužilačku funkciju kao Glavni javni tužilac za organizovani kriminal do isteka mandata na koji je izabran i može još jednom biti biran na javnotužilačku funkciju Glavnog javnog tužioca za organizovani kriminal u skladu sa ovim zakonom.

Tužilac za ratne zločine izabran na javnotužilačku funkciju pre stupanja na snagu Ustavnog zakona za sprovođenje Akta o promeni Ustava Republike Srbije („Službeni glasnik RS”, broj 115/21), od dana konstituisanja Visokog saveta tužilaštva nastavlja da vrši javnotužilačku funkciju kao Glavni javni tužilac za ratne zločine do isteka mandata na koji je izabran i može još jednom biti biran na javnotužilačku funkciju Glavnog javnog tužioca za ratne zločine u skladu sa ovim zakonom.

Nastavak vršenja javnotužilačke funkcije Republičkog javnog tužioca

Član 147.

Republički javni tužilac izabran na javnotužilačku funkciju pre stupanja na snagu Ustavnog zakona za sprovođenje Akta o promeni Ustava Republike Srbije („Službeni glasnik RS”, broj 115/21) nastavlja da vrši javnotužilačku funkciju kao

Vrhovni javni tužilac do isteka mandata na koji je izabran i može biti biran na javnotužilačku funkciju Vrhovnog javnog tužioca u skladu sa ovim zakonom.

Nastavak rada javnih tužilaštava

Član 148.

Javna tužilaštva i posebna odeljenja javnih tužilaštava osnovana, odnosno obrazovana u skladu sa Zakonom o javnom tužilaštvu („Službeni glasnik RS”, br. 116/08, 104/09, 101/10, 78/11 – dr. zakon, 101/11, 38/12 – US, 121/12, 101/13, 111/14 – US, 117/14, 106/15, 63/16 – US), Zakonom o sedištima i područjima sudova i javnih tužilaštava („Službeni glasnik RS”, broj 101/13), Zakonom o organizaciji i nadležnosti državnih organa u suzbijanju organizovanog kriminala, terorizma i korupcije („Službeni glasnik RS”, br. 94/16 i 87/18 – dr. zakon), Zakonom o organizaciji i nadležnosti državnih organa u postupku za ratne zločine („Službeni glasnik RS”, br. 67/03, 135/04, 61/05, 101/07, 104/09, 101/11 – dr. zakon, 6/15 i 87/18 – dr. zakon) i Zakonom o organizaciji i nadležnosti državnih organa za borbu protiv visokotehnološkog kriminala („Službeni glasnik RS”, br. 61/05 i 104/09), od dana konstituisanja Visokog saveta tužilaštva nastavljaju sa radom u skladu sa ovim zakonom i zakonima kojima su osnovana, odnosno obrazovana.

Nastavak rada Republičkog javnog tužilaštva i tužilaštava posebne nadležnosti

Član 149.

Izuzetno od člana 148. ovog zakona, od dana konstituisanja Visokog saveta tužilaštva, Republičko javno tužilaštvo, Tužilaštvo za organizovani kriminal i Tužilaštvo za ratne zločine nastavljaju sa radom kao Vrhovno javno tužilaštvo, Javno tužilaštvo za organizovani kriminal i Javno tužilaštvo za ratne zločine u skladu sa ovim zakonom i zakonima kojima su osnovana.

Okončanje započetog postupka

Član 150.

Postupak započet po odredbama Zakona o javnom tužilaštvu („Službeni glasnik RS”, br. 116/08, 104/09, 101/10, 78/11 – dr. zakon, 101/11, 38/12 – US, 121/12, 101/13, 111/14 – US, 117/14, 106/15, 63/16 – US) koji nije okončan do dana konstituisanja Visokog saveta tužilaštva, okončaće se po odredbama ovog zakona.

Rešenje o upućivanju zamenika javnog tužioca doneto pre dana konstituisanja Visokog saveta tužilaštva važi do isteka vremena upućivanja.

Rešenje o postavljenju vršioca funkcije javnog tužioca doneto pre dana konstituisanja Visokog saveta tužilaštva važi do isteka vremena postavljenja.

Rok za donošenje podzakonskih akata

Član 151.

Podzakonski akti propisani ovim zakonom donose se u roku od jedne godine od dana konstituisanja Visokog saveta tužilaštva.

Podzakonski akti doneti u skladu sa Zakonom o javnom tužilaštvu („Službeni glasnik RS”, br. 116/08, 104/09, 101/10, 78/11 – dr. zakon, 101/11, 38/12 – US, 121/12, 101/13, 111/14 – US, 117/14, 106/15, 63/16 – US) primenjuju se do donošenja akata iz stava 1. ovog člana, ako nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Važenje odredaba o osoblju u javnom tužilaštvu**Član 152.**

Odredbe ovog zakona kojim se uređuje položaj osoblja u javnom tužilaštvu važe do stupanja na snagu posebnog zakona koji će urediti položaj osoblja u javnom tužilaštvu.

Prestanak važenja Zakona o javnom tužilaštvu**Član 153.**

Danom konstituisanja Visokog saveta tužilaštva prestaje da važi Zakon o javnom tužilaštvu („Službeni glasnik RS”, br. 116/08, 104/09, 101/10, 78/11 – dr. zakon, 101/11, 38/12 – US, 121/12, 101/13, 111/14 – US, 117/14, 106/15, 63/16 – US).

Završna odredba**Član 154.**

Ovaj zakon stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, a primenjuje se od dana konstituisanja Visokog saveta tužilaštva.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o javnom tužilaštvu sadržan je u članu 155. stav 1. Ustava Republike Srbije („Službeni glasnik RS”, br. 98/06 i 16/22 - u daljem tekstu: Ustav), koji propisuje da se osnivanje, organizacija i nadležnost javnog tužilaštva uređuju zakonom; član 155. stav 8. Ustava koji propisuje da se hijerarhijska ovlašćenja u rukovođenju javnim tužilaštvom i pravna sredstva protiv njih bliže uređuju zakonom; član 157. stav 5. Ustava koji određuje da niži javni tužilac ili javni tužilac koji smatra da je obavezno uputstvo nezakonito ili neosnovano ima pravo na prigovor, u skladu sa zakonom; član 158. stav 1. Ustava koji predviđa da Vrhovnog javnog tužioca bira Narodna skupština, na predlog Visokog saveta tužilaštva posle javnog konkursa, glasovima tri petine svih narodnih poslanika, u skladu sa zakonom; član 158. stav 9. Ustava koji određuje da Vrhovni javni tužilac i glavni javni tužilac kojima prestane funkcija ostaju na funkciji javnog tužioca u skladu sa zakonom, kao i član 161. stav 3. Ustava, koji propisuje da se zakonom uređuje koje su funkcije, poslovi, ili privatni interesi nespojivi sa funkcijom Vrhovnog javnog tužioca, glavnog javnog tužioca i javnog tužioca.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Problemi koje zakon treba da reši

Aktom o promeni Ustava stvorene su normativne prepostavke za drugačije zakonsko uređivanje položaja nosilaca javnotužilačke funkcije, uslova i postupka na njihov izbor, prestanak njihove funkcije, njihovu odgovornost, položaj, kao i organizaciju i način rada javnog tužilaštva.

Kako su ova pitanja drugačije rešena u odnosu na dotadašnja ustavna rešenja, neophodno je doneti nov zakon koji će biti usklađen sa ustavnim izmenama, a kojim će se precizno urediti organizacija i nadležnost javnog tužilaštva, uslovi, postupak za izbor i prestanak funkcije nosioca javnotužilačke funkcije, prava i dužnosti nosioca javnotužilačke funkcije, vrednovanje njihovog rada, disciplinska odgovornost, obavljanje poslova uprave u javnom tužilaštvu i pravosudne uprave, obezbeđivanje sredstava za rad javnog tužilaštva i sva druga pitanja od značaja za rad javnog tužilaštva.

Ciljevi koji se zakonom postižu

Potreba za donošenjem Zakona o javnom tužilaštvu posledica je ojačavanja samostalnosti nosilaca javnotužilačke funkcije, kao i stalnosti njihove funkcije. Zakonom se bliže uređuju sva pitanja koja su od značaja za status nosilaca javnotužilačke funkcije, kao i sva važna pitanja koja se odnose na organizaciju i rad javnih tužilaštava.

Razmatrane mogućnosti da se problem reši i bez donošenja zakona

Članom 2. stav 1. Ustavnog zakona za sprovođenje Akta o promeni Ustava Republike Srbije („Službeni glasnik RS”, broj 115/21 - u daljem tekstu: Amandmani), propisano je, između ostalog, da će se Zakon o javnom tužilaštvu uskladiti sa Amandmanima u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu Amandmana. S obzirom izričitu obavezu Ustavnog zakona, potrebno usklađivanje se i može rešiti isključivo donošenjem zakona.

Imajući u vidu da je Akt o promeni Ustava doneo značajne izmene vezane za status nosilaca javnotužilačke funkcije (stalnost funkcije, uslovi i postupak za izbor, drugačiji nazivi nosilaca javnotužilače funkcije, drugačija hijerarhijska ovlašćenja, disciplinska odgovornost, obezbeđivanje sredstava za rad javnih tužilaštva i slično), većinu odredaba važećeg Zakona o javnom tužilaštvu („Službeni glasnik RS”, br. 116/08, 104/09, 101/10, 78/11 – dr. zakon, 101/11, 38/12 – US, 121/12, 101/13, 111/14 – US, 117/14, 106/15, 63/16 – US) je neophodno izmeniti. Obim ovih izmena bi se odnosio da više od polovine članova važećeg zakona, zbog čega je, u skladu sa članom 47. stav 2. Jedinstvenih metodoloških pravila za izradu propisa („Službeni glasnik RS”, broj 21/10), neophodno doneti novi zakon.

Zašto je donošenje zakona najbolji način za rešavanje problema

Iz navedenih razloga, donošenje novog zakona koji će bliže urediti položaj nosilaca javnotužilačke funkcije, kao i druga najznačajnija pitanja za rad javnih tužilaštava je jedino moguće rešenje.

III. OBJAŠNjENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENjA

Zakon o javnom tužilaštvu celovito i detaljno uređuje organizaciju i nadležnost javnog tužilaštva, uslove i postupak za izbor i prestanak funkcije nosioca javnotužilačke funkcije, prava i dužnosti nosioca javnotužilačke funkcije, vrednovanje rada glavnog javnog tužioca i javnog tužioca, disciplinsku odgovornost nosioca javnotužilačke funkcije, obavljanje poslova uprave u javnom tužilaštvu i pravosudne uprave, pitanja vezana za obezbeđivanje sredstava za rad javnog tužilaštva i sva druga pitanja od značaja za rad javnog tužilaštva, koja su zakonska materija. Zakon je podeljen na XI glava, i to: I. Osnovne odredbe; II. Uređenje javnog tužilaštva; III. Položaj nosilaca javnotužilačke funkcije; IV. Izbor; V. Prestanak javnotužilačke funkcije VI. Vrednovanje rada glavnog javnog tužioca i javnog tužioca; VII. Disciplinska odgovornost i disciplinski postupak; VIII. Kolegijum javnog tužilaštva; IX. Osoblje u javnom tužilaštvu; X. Sredstva za rad javnog tužilaštva i XI. Prelazne i završne odredbe.

U Osnovnim odredbama (čl. 1. do 12) Zakona o javnom tužilaštvu (u daljem tekstu: Zakon) određen je predmet zakona, dat pojam javnog tužilaštva, uređeno je osnivanje i organizacija javnog tužilaštva, funkcija i rukovođenje javnim tužilaštvom, predviđena samostalnost i zabrana neprimerenog uticaja, propisana obeležja javnog tužilaštva, uređena upotreba službenog jezika i pisma, propisana dužnost dostavljanja spisa i pružanja potrebnih podataka i objašnjenja javnom tužilaštvu, propisan način na koje javno tužilaštvo obaveštava javnost i propisani principi javnotužilačke funkcije.

Članom 1. Zakona određen je njegov predmet, a to je da uređuje organizaciju i nadležnost javnog tužilaštva, uslove, postupak za izbor i prestanak funkcije nosioca javnotužilačke funkcije, prava i dužnosti nosioca javnotužilačke funkcije, vrednovanje rada glavnog javnog tužioca i javnog tužioca, disciplinsku odgovornost nosioca javnotužilačke funkcije, obavljanje poslova uprave u javnom tužilaštvu i pravosudne uprave, obezbeđivanje sredstava za rad javnog tužilaštva i druga pitanja od značaja za rad javnog tužilaštva.

U čl. 2. i 3. Zakona javno tužilaštvo je određeno kao jedinstven i samostalan državni organ koji goni učinioca krivičnog i drugog kažnjivog dela i vrši druge nadležnosti kojima se štiti javni interes određen zakonom, koje postupa na osnovu Ustava, potvrđenog međunarodnog ugovora, zakona, opšteprihvaćenih pravila međunarodnog prava i drugog opštег akta, donetog u skladu sa zakonom. U skladu sa Amandmanima, najviše javno tužilaštvo u Republici Srbiji je Vrhovno javno

tužilaštvo, dok se osnivanje, sedište i područja drugih javnih tužilaštava uređuju posebnim zakonom.

Takođe, u skladu sa Amandmanima, funkciju javnog tužilaštva vrše Vrhovni javni tužilac, glavni javni tužilac i javni tužilac. Vrhovni javni tužilac i glavni javni tužilac predstavljaju javno tužilaštvo kojim rukovode, a u rukovođenju javnim tužilaštvo imaju hijerarhijsko ovlašćenje u odnosu na postupanje nižeg javnog tužioca i javnog tužioca u konkretnom predmetu (član 4).

U čl. 5. i 6. Zakona uređeno je pitanje samostalnosti i izričito propisana zabrana neprimerenog uticaja na nosioce javnotužilačke funkcije. Predviđeno je da je javno tužilaštvo samostalno u vršenju svoje nadležnosti i da niko izvan javnog tužilaštva ne može uticati na javno tužilaštvo i nosioca javnotužilačke funkcije u postupanju i odlučivanju u pojedinom predmetu. Tačnije, zabranjen je neprimereni uticaj na nosioca javnotužilačke funkcije u vršenju javnotužilačke funkcije, naročito svaki oblik pretnje i prinude prema nosiocu javnotužilačke funkcije, korišćenje javnog položaja, medija i javnog istupanja, kojima se utiče na postupanje javnog tužilaštva, svaki drugi neprimereni uticaj na javno tužilaštvo, kao i svaki pritisak na učesnika u postupku pred javnim tužilaštvom. Međutim, pod neprimerenim uticajem se ne može smatrati korišćenje zakonom propisanih prava učesnika u postupku, izveštavanje o radu javnog tužilaštva (u skladu sa propisima koji uređuju javno informisanje), kao ni stručno analiziranje postupanja javnog tužilaštva. Pored toga, Vrhovni javni tužilac, glavni javni tužilac i javni tužilac dužan je da odbije radnju koja predstavlja neprimeren uticaj na samostalnost u radu javnog tužilaštva, kao i da prijavi takav uticaj Visokom savetu tužilaštva, a može podneti i zahtev za zaštitu od neprimerenog uticaja Visokom savetu tužilaštva.

Članovi 7. i 8. Zakona propisana su obeležja javnog tužilaštva, kao i upotreba službenog jezika i pisma.

Sud, drugi organ Republike Srbije, organ autonomne pokrajine, jedinice lokalne samouprave, gradske opštine, imalac javnih ovlašćenja, pravno i fizičko lice dužni su da javnom tužilaštvu, na njegov zahtev, dostave spis i obaveštenje potrebno za preduzimanje radnje u skladu sa zakonom, a ako je javno tužilaštvo vezano zakonskim rokom za postupanje, spisi se dostavljaju neodložno. Pri tome, u cilju pojašnjenja navedenog ovlašćenja javnog tužilaštva, propisano je da javno tužilaštvo ne može bez zakonskog ovlašćenja da zahteva dostavljanje spisa i obaveštenja (član 9).

U članu 10. Zakona propisana je opšta dužnost pružanja podataka i objašnjenja javnom tužilaštvu i predviđeno da su svi dužni da javnom tužilaštvu, na njegov zahtev, neposredno pruže objašnjenja i podatke koji su mu potrebni za preduzimanje radnje u skladu sa zakonom. I ovde je predviđeno da javno tužilaštvo ne može bez zakonskog ovlašćenja da zahteva dostavljanje podataka i pružanje objašnjenja.

Članom 11. Zakona uređeno je pitanje obaveštavanje javnosti. Predviđeno je da javno tužilaštvo obaveštava javnost o stanju kriminaliteta i drugim pojavama koje zapazi u radu, kao i da može obaveštavati javnost o pojedinom predmetu u kojem postupa u granici svojih zakonom određenih ovlašćenja. Pri tome obaveštavanje mora biti u skladu s interesom postupka, uz poštovanje pretpostavke nevinosti, zaštitu podataka o ličnosti, privatnosti, kao i dostojanstva učesnika u postupku.

U članu 12. propisani su principi vršenja javnotužilačke funkcije. Nositelj javnotužilačke funkcije dužan je da samostalno, stručno, savesno, nepristrasno, pravično i bez nepotrebnog odlaganja vrši javnotužilačku funkciju, poštujući pretpostavku nevinosti i prava učesnika u postupku, a vodeći računa o zaštiti ljudskih prava, a posebno o pravima oštećenog i sprečavanju diskriminacije po bilo kom osnovu.

U Glavi II. Zakona (čl. 13. do 49). propisano je uređenje javnog tužilaštva. Ova glava je podeljena na pet odeljaka: 1. Vrste i odnos javnih tužilaštava; 2.

Hijerarhijsko ovlašćenje; 3. Nadležnost; 4. Uprava u javnom tužilaštvu; 5. Pravosudna uprava.

U prvom odeljku ove glave Zakona (čl. 13. i 14) - Vrste i odnos javnih tužilaštava nije bilo značajnijih izmena u odnosu na važeći zakon, osim što je izvršeno terminološko usaglašavanje sa Amandmanima. To znači da Javno tužilaštvo Republike Srbije čine Vrhovno javno tužilaštvo, apelaciona javna tužilaštva, viša javna tužilaštva, osnovna javna tužilaštva i javna tužilaštva posebne nadležnosti, a da su javna tužilaštva posebne nadležnosti su Javno tužilaštvo za organizovani kriminal i Javno tužilaštvo za ratne zločine. Vrhovno javno tužilaštvo, Javno tužilaštvo za organizovani kriminal i Javno tužilaštvo za ratne zločine, osnivaju se za teritoriju Republike Srbije.

Apelaciono javno tužilaštvo osniva se za područje apelacionog suda, više javno tužilaštvo osniva se za područje višeg suda, a osnovno javno tužilaštvo osniva se za područje jednog ili više osnovnih sudova.

Javno tužilaštvo i Javno tužilaštvo za organizovani kriminal može imati odeljenje van svog sedišta, kao i posebno odeljenje koja se obrazuje za gonjenje određenog krivičnog dela.

Osnivanje, sedište i područje apelacionog, višeg i osnovnog javnog tužilaštva uređuju se posebnim zakonom.

Članom 14. Zakona uređen je međusobni odnos javnih tužilaštava, što znači da je osnovno javno tužilaštvo je niže u odnosu na više javno tužilaštvo, više javno tužilaštvo je niže u odnosu na apelaciono javno tužilaštvo, a da je javno tužilaštvo posebne nadležnosti i apelaciono javno tužilaštvo niže u odnosu na Vrhovno javno tužilaštvo.

U drugom odeljku ove glave Zakona (čl. 15. do 24) uređena su hijerarhijska ovlašćenja u javnom tužilaštvu.

U članu 15. Zakona uređena je odgovornost nosilaca javnotužilačke funkcije. Glavni javni tužilac odgovara za rad javnog tužilaštva i za svoj rad Vrhovnom javnom tužiocu i neposredno višem glavnom javnom tužiocu, a javni tužilac odgovara za svoj rad glavnom javnom tužiocu.

Član 16. Zakona uređuje opšte obavezno uputstvo Vrhovnog javnog tužioca. Predviđeno je da Vrhovni javni tužilac izdaje opšte obavezno uputstvo za postupanje svakog nosioca javnotužilačke funkcije u cilju postizanja zakonitosti, delotvornosti i jednoobraznosti u postupanju. Ovo uputstvo je dostupno javnosti i objavljuje se na internet stranici Vrhovnog javnog tužilaštva, osim u slučaju ako njegovo objavljivanje ugrožava interes nacionalne bezbednosti. Objavljinjem opštih uputstava postiže se veća transparentnost u radu javnog tužilaštva, uz samo jedan izuzetak koji je u skladu sa standardima o pristupu informacijama od javnog značaja.

Članom 17. propisano je obavezno uputstvo za rad i postupanje u pojedinom predmetu. Predviđeno je da neposredno viši javni tužilac može izdati nižem glavnom javnom tužiocu obavezno uputstvo za postupanje u pojedinom predmetu ako postoji sumnja u efikasnost ili zakonitost njegovog postupanja, odnosno postupanja neposredno nižeg javnog tužioca. Vrhovni javni tužilac može takvo uputstvo izdati svakom glavnom javnom tužiocu. Takođe, postoji mogućnost da javni tužilac može javnom tužiocu izdati obavezno uputstvo za rad i postupanje u pojedinom predmetu, ako postoji sumnja u efikasnost ili zakonitost njegovog postupanja ili zbog sprovođenja uputstva neposredno višeg glavnog javnog tužioca. Obavezno uputstvo za rad i postupanje u pojedinom predmetu izdaje se u pismenoj formi i mora sadržati razlog i obrazloženje za njegovo izdavanje, uz izuzetak koji dozvoljava da Vrhovni javni tužilac i javni tužilac mogu da izdaju usmeno obavezno uputstvo, ako je to neophodno radi preduzimanja radnje koja ne trpi odlaganje. Ali, i u tom slučaju, obavezno uputstvo za rad i postupanje u pojedinom predmetu u pismenom obliku dostavlja se u roku od tri dana od dana izdavanja usmenog uputstva.

Protiv obaveznog uputstva, niži glavni javni tužilac i javni tužilac koji smatra da je obavezno uputstvo za rad i postupanje u pojedinom predmetu nezakonito ili neosnovano može izjaviti prigovor (član 18). Prigovor se podnosi preko glavnog javnog tužioca koji ga je izdao obavezno uputstvo. On je dužan da u roku od tri dana od dana prijema prigovora preispita obavezno uputstvo koje je izdao i može da doneše odluku kojom stavlja van snage svoje obavezno uputstvo. Ako to ne učini, dužan je da prigovor dostavi komisiji koja odlučuje o prigovoru. Nepostupanje, odnosno ne postavljanje prigovora u predviđenom roku predstavlja disciplinski prekršaj glavnog javnog tužioca. Obavezno uputstvo za rad i postupanje u pojedinom predmetu, prigovor protiv obaveznog uputstva, akt glavnog javnog tužioca o stavljanju van snage obavezognog uputstva i odluka o prigovoru protiv obavezognog uputstva za rad i postupanje u pojedinom predmetu sastavni su deo javnotužilačkog spisa (član 19). Uvid u ove akte mogu izvršiti učesnici u postupku posle pravnosnažnog okončanja postupka u kojem je izdato obavezno uputstvo za rad i postupanje u pojedinom predmetu.

Članom 20. Zakona uređen je institut devolucije. To konkretno znači da neposredno više javno tužilaštvo može radi efikasnijeg vođenja postupka ili zbog drugog važnog razloga, u konkretnom predmetu preuzeti svaku radnju za koju je ovlašćeno niže javno tužilaštvo, na osnovu obrazloženog rešenja neposredno višeg glavnog javnog tužioca. Niži glavni javni tužilac koji smatra da je rešenje neposredno višeg glavnog javnog tužioca neosnovano takođe može izjaviti prigovor. Glavni javni tužilac je dužan da prigovor dostavi komisiji koja odlučuje o prigovoru, a ukoliko to ne učini takođe čini disciplinski prekršaj.

Supstitucija postoji kad neposredno viši glavni javni tužilac obrazloženim rešenjem ovlašćuje niže javno tužilaštvo da postupa u stvari iz nadležnosti drugog nižeg javnog tužilaštva, ako je nadležno javno tužilaštvo sprečeno iz pravnih ili stvarnih razloga da postupa u predmetu (član 21). Takođe, postoji i izuzetak kada Vrhovni javni tužilac obrazloženim rešenjem ovlašćuje javno tužilaštvo za organizovani kriminal da postupa u pojedinom predmetu iz nadležnosti drugog javnog tužilaštva, radi efikasnijeg vođenja postupka ili zbog drugog važnog razloga. I ovde postoji mogućnost da, protiv odgovarajućih odluka, nadležni glavni javni tužilac može izjaviti prigovor. I ovde je propisana obaveza dostavljanja prigovora komisiji koja odlučuje o njemu, a nepostupanje po ovoj obavezi takođe predstavlja disciplinski prekršaj glavnog javnog tužioca.

O prigovoru protiv obaveznog uputstva za rad i postupanje u pojedinom predmetu, prigovoru protiv rešenja o supstituciji i prigovoru protiv rešenja o devoluciji odlučuje komisija Visokog saveta tužilaštva (član 22). Komisiju čini pet članova koje bira Visoki savet tužilaštva iz reda javnih tužilaca, na period od pet godina bez mogućnosti ponovnog izbora, pri čemu član Visokog saveta tužilaštva ne može biti član ove komisije.

Radi ostvarivanja svog hijerarhijskog ovlašćenja, Vrhovni javni tužilac ima pravo da izvrši uvid u svaki predmet, a neposredno viši glavni javni tužilac u svaki predmet nižeg javnog tužilaštva (član 23).

Članom 24. Zakona uređena je odgovornost Vrhovnog javnog tužioca. Predviđeno je da je Vrhovni javni tužilac odgovoran za rad javnog tužilaštva i za svoj rad Narodnoj skupštini, pri čemu nije odgovoran Narodnoj skupštini za postupanje u pojedinom predmetu. Vrhovni javni tužilac podnosi Narodnoj skupštini redovni godišnji izveštaj o radu javnog tužilaštava u Republici Srbiji i izveštaje koje zatraži nadležni odbor Narodne skupštine, s tim što izveštaj ne može sadržati informacije o postupanju javnog tužilaštva u konkretnom predmetu.

Odeljak 3. ove glave Zakona (čl. 25. do 37) ne sadrži neke bitnije izmene u odnosu na važeće zakonsko rešenje. U ovom odeljku uređena su stvarna nadležnost, mesna nadležnost, sukob nadležnosti, opšta nadležnost, zahtev za odlaganje i prekid izvršenja, posledice usvajanja zahteva za odlaganje i prekid

izvršenja, nadležnost Vrhovnog javnog tužilaštva, nadležnost apelacionog javnog tužilaštva, nadležnost javnih tužilaštava posebne nadležnosti, nadležnost višeg javnog tužilaštva, nadležnost osnovnog javnog tužilaštva, prenošenje nadležnosti i odlučivanje o zahtevu za izuzeće.

U čl. 29. i 30. Zakona uređeni su zahtev za odlaganje i prekid izvršenja, kao i posledice usvajanja zahteva za odlaganje i prekid izvršenja. Reč je o situaciji kada Vrhovno javno tužilaštvo može zahtevati odlaganje ili prekid izvršenja odluke ako smatra da postoje razlozi da se vanrednim pravnim sredstvom pobjija odluka doneta u sudskom ili drugom postupku. Ovde se radi o ovlašćenju javnog tužilaštva da dostavi nadležnom суду zahtev za prekid i odlaganje izvršenja odluke samo ako postoje razlozi za izjavljivanje vanrednog pravnog sredstva za koje je javno tužilaštvo ovlašćeno. To ne znači da se zahtevom javnog tužilaštva automatski odlaže ili prekida izvršenje, već o zahtevu javnog tužilaštva odlučuje nadležni sud, koji kao nezavisan organ, u konkretnom slučaju utvrđuje da li je zahtev javnog tužilaštva opravдан. Javno tužilaštvo u postupku po ovom zahtevu ima status stranke u postupku, a sud nije vezan zahtevom stranke.

U četvrtom odeljku ove glave Zakona (čl. 38. do 41) uređena je pravosudna uprava. Predviđeno je da Vrhovni javni tužilac i glavni javni tužilac rukovode upravom u javnom tužilaštvu i da su odgovorni za pravilan i blagovremen rad javnog tužilaštva. Vrhovni javni tužilac i glavni javni tužilac određuju organizaciju i rad javnog tužilaštva, odlučuju o pravima po osnovu rada javnih tužilaca i o radnim odnosima državnih službenika i nameštenika u javnom tužilaštvu, otklanjaju nepravilnosti u radu, staraju se o samostalnosti, ugledu i efikasnosti rada javnog tužilaštva, staraju se o nepristrasnoj raspodeli predmeta javnim tužiocima i vrše druge poslove (član 38).

Kada je u pitanju plan i program rada javnog tužilaštva (član 39), propisano je da Vrhovni javni tužilac i glavni javni tužilac donose plan i program rada javnog tužilaštva. Plan i program rada sadrži i odluku o godišnjem rasporedu poslova u javnom tužilaštvu, javni tužilac može izjaviti prigovor na odluku o godišnjem rasporedu, odnosno na odluku kojom se menja godišnji raspored, Visokom savetu tužilaštva. Javni tužilac može izjaviti prigovor protiv takve odluke u roku od tri dana od dana saopštavanja rasporeda na kolegijumu javnog tužilaštva ili upoznavanja sa godišnjim rasporedom poslova u javnom tužilaštvu ako javni tužilac iz opravdanih razloga nije prisustvovao kolegijumu. Ako glavni javni tužilac ne usvoji prigovor dužan je da prigovor, sa obrazloženjem za neprihvatanje prigovora, dostavi Visokom savetu tužilaštva u roku od tri dana od dana prijema prigovora, a nedostavljanje prigovora u propisanom roku Visokom savetu tužilaštva predstavlja disciplinski prekršaj. Vrhovnog javnog tužioca i glavnog javnog tužioca koji je odsutan ili sprečen da rukovodi javnim tužilaštvom zamenjuje javni tužilac određen godišnjim rasporedom poslova (član 40).

Članom 41. Zakona uređen je položaj vršioca funkcije Vrhovnog javnog tužioca i glavnog javnog tužioca. Predviđeno je da ako Vrhovnom javnom tužiocu ili glavnom javnom tužiocu prestane javnotužilačka funkcija Vrhovnog javnog tužioca ili glavnog javnog tužioca, Visoki savet tužilaštva postavlja vršioca funkcije Vrhovnog javnog tužioca i glavnog javnog tužioca dok Vrhovni javni tužilac i glavni javni tužilac ne stupi na javnotužilačku funkciju, a najduže na jednu godinu. U ovoj situaciji postoji i ograničenje, a to je da isto lice ne može biti ponovo postavljeno za vršioca funkcije Vrhovnog javnog tužioca, odnosno glavnog javnog tužioca u istom javnom tužilaštvu.

U petom odeljku ove glave Zakona (čl. 42. do 49) bliže je uređena pravosudna uprava. Pravosudnu upravu čine poslovi (član 42) staranja o izvršavanju zakona i drugih propisa u vezi sa uređenjem i radom javnog tužilaštva. Poslovi pravosudne uprave su podeljeni između Visokog saveta tužilaštva i ministarstva nadležnog za pravosuđe. Prilikom obavljanja poslova pravosudne uprave ministarstvo nadležno za pravosuđe ne može zadirati u samostalnost nosioca javnotužilačke funkcije i javnog tužilaštva, niti u obavljanje poslova uprave u javnom tužilaštvu u nadležnosti glavnog javnog tužioca.

Visoki savet tužilaštva vodi lični list nosioca javnotužilačke funkcije (član 43). Podaci o ličnosti koje sadrži lični list mogu da se koriste samo u svrhu primene ovog zakona i obrađuju se u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti. Članom 44. bliže je propisana sadržina ličnog lista. Lični list nosioca javnotužilačke funkcije sadrži: ime, prezime, ime roditelja, jedinstveni matični broj građana, mesto i datum rođenja, podatke o prebivalištu, završenom pravnom fakultetu, uspehu na studijama, pripravničkoj praksi, pravosudnom ispitu, kretanju u službi, datumu navršenja radnog veka, upućivanju na rad u drugo javno tužilaštvo, udaljenju sa javnotužilačke funkcije, disciplinskoj meri, prestanku javnotužilačke funkcije, objavljenim stručnim i naučnim radovima, vrednovanju rada, učešću u programima stručnog usavršavanja, znanju stranih jezika i drugim posebnim znanjima, kao i druge podatke vezane za njegov rad i položaj.

Akt o upravi u javnom tužilaštvu uređen je članom 45. Zakona. Aktom o upravi u javnom tužilaštvu naročito se uređuju: unutrašnje uređenje i organizacija rada javnog tužilaštvu; odnos javnog tužilaštvu prema drugim državnim organima, građanima i javnosti; upotreba obeležja javnog tužilaštvu, službenog jezika i pisma; obaveštavanje javnosti o radu javnog tužilaštvu; ujednačeno i blagovremeno postupanje u predmetima; praćenje i proučavanje javnotužilačke i sudske prakse; postupanje po pritužbi i predstavci na rad nosioca javnotužilačke funkcije i osoblja u javnom tužilaštvu; zaštita tajnosti podataka; vođenje upisnika, pomoćnih knjiga, imenika i drugih evidencija; rukovanje predmetima i stvarima od vrednosti; vođenje statistike; postupanje sa spisima; pripravnička praksa; postupanje osoblja u javnom tužilaštvu sa strankama; druga pitanja od značaja za rad javnog tužilštva. Akt o upravi u javnom tužilaštvu donosi ministar nadležan za pravosuđe, po pribavljenom mišljenju Visokog saveta tužilaštva i Vrhovnog javnog tužioca. Akt o upravi u javnom tužilaštvu objavljuje se u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Nadzor nad primenom akta o upravi u javnom tužilaštvu (član 46. do 49) vrše Visoki savet tužilaštva i ministarstvo nadležno za pravosuđe. Lice koje vrši nadzor mora da ispunjava uslove za izbor javnog tužioca u javnom tužilaštvu čiji rad nadzire. Nadzor se sprovodi u skladu sa godišnjim planom nadzora koji donosi Visoki savet tužilaštva, odnosno ministar nadležan za pravosuđe do kraja kalendarske godine za narednu godinu (redovni nadzor), a vanredni nadzor može se sprovesti na predlog Vrhovnog javnog tužioca, neposredno višeg glavnog javnog tužioca, predsednika Visokog saveta tužilaštva ili ministra nadležnog za pravosuđe. Terenski nadzor vrši se neposrednim uvidom u javnotužilačke predmete, upisnike, dokumentaciju, podatke, uslove i način rada nadziranog javnog tužilaštvu.

Glavni javni tužilac nadziranog javnog tužilaštvu dužan je da omogući nesmetano sprovođenje nadzora obezbeđivanjem odgovarajućeg radnog prostora i tehničkih uređaja licu koje vrši nadzor, kao i davanje na uvid javnotužilačkih predmeta, upisnika, akata, dokumentacije i podataka koji su predmet nadzora. Kancelarijski nadzor vrši se uvidom u akte, podatke i dokumentaciju koju je dostavilo nadzirano javno tužilaštvo i uvidom u sistem za automatsko vođenje predmeta, a licu koje vrši terenski ili kancelarijski nadzor mora biti omogućen nesmetan uvid u sistem za automatsko vođenje predmeta. Posle nadzora sačinjava se zapisnik. Zapisnik sadrži činjenično stanje utvrđeno vršenjem nadzora, mere koje se predlažu radi otklanjanja uočenih nedostataka i nepravilnosti i rokove za preuzimanje mera. Ako nedostaci ne budu otklonjeni u ostavljenim rokovima, organ koji vrši nadzor podneće disciplinsku prijavu protiv glavnog javnog tužioca nadziranog javnog tužilaštvu.

Treća glava Zakona (čl. 50. do 79) uređuje položaj nosilaca javnotužilačke funkcije. Ova glava je podeljena u šest odeljaka: 1. Osnovna prava i obaveze; 2. Trajanje javnotužilačke funkcije; 3. Udaljenje sa javnotužilačke funkcije; 4. Trajni premeštaj i privremeno upućivanje; 5. Nespojivost javnotužilačke funkcije sa drugom funkcijom, poslom ili privatnim interesom; 6. Materijalni položaj.

Prvim odeljkom ove glave Zakona (čl. 50. do 60) uređena su osnovna prava i obaveze nosilaca javnotužilačke funkcije. Nosilac javnotužilačke funkcije samostalan

je u vršenju javnotužilačke funkcije od izvršne i zakonodavne vlasti, a javnotužilačka funkcija vrši se u javnom interesu radi obezbeđivanja primene Ustava i zakona, pri čemu se mora obezbediti poštovanje i zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda. Nositelj javnotužilačke funkcije dužan je da očuva poverenje u svoju samostalnost u radu, kao i da postupa i odlučuje nepristrasno, odnosno da očuva poverenje u nepristranost u svom radu (čl. 50. i 51).

U cilju unapređenja dostojanstva javnotužilačke funkcije i ugleda nosilaca javnotužilačke funkcije i javnog tužilaštva, nositelj javnotužilačke funkcije postupa u skladu sa Etičkim kodeksom. Njega donosi Visoki savet tužilaštva, a o njegovom poštovanju se stara Etički odbor. Etički kodeks bliže uređuje principe zakonitosti, samostalnosti, nepristrasnosti, stručnosti, odgovornosti, posvećenosti i dostojanstvenosti. Takođe, postoji obaveza i da su svi organi javne vlasti i javni funkcioneri dužni da svojim postupanjem i ponašanjem održavaju poverenje u samostalnost i nepristrasnost nosioca javnotužilačke funkcije i javnog tužilaštva (član 52).

Rad javnog tužilaštva i nosioca javnotužilačke funkcije je javan, osim u slučajevima propisanim zakonom (član 53).

Zabranu političkog delovanja je obezbeđena tako što je određeno da nositelj javnotužilačke funkcije ne može biti član političke stranke, kao i da je dužan da se uzdrži od javnog izražavanja političkih stavova i učestvovanja u javnim raspravama političkog karaktera, osim ako se radi o pitanjima koja se tiču javnog tužilaštva, ustavnosti i zakonitosti, ljudskih prava i osnovnih sloboda. Takođe je dužan da se uzdrži od učestvovanja u političkim aktivnostima političkih subjekata (član 54). Propisivanje dužnosti za nosioca javnotužilačke funkcije da se uzdrži od učestvovanja u političkim aktivnostima političkih subjekata primereno je iz razloga što se time čuva politička neutralnost ili integritet javnog tužilaštva i izbegava eventualni sukob javnog i političkog interesa koji bi mogao da nastane. Ova odredba je na liniji sličnih rešenja koja se odnose na sudije i u skladu je sa članom 8. Ustava, koji uređuje sukob interesa u vršenju javne funkcije

Nositelj javnotužilačke funkcije ima pravo platu i penziju u skladu sa dostojanstvom javnotužilačke funkcije i odgovornošću nosioca javnotužilačke funkcije, odnosno pravo na platu i penziju dovoljnu da obezbedi njegovu samostalnost i materijalnu sigurnost (član 55), što je zakonska garancija njegovog materijalnog položaja.

Nositelj javnotužilačke funkcije ostvaruje prava iz radnog odnosa u skladu sa propisima koji uređuju prava iz radnog odnosa izabranog lica, osim u slučajevima propisanim ovim zakonom (član 56).

Nositelj javnotužilačke funkcije, u skladu sa Ustavom, ima pravo na imunitet, tako što ne može biti pozvan na odgovornost za mišljenje dato ili odluku donetu u vezi sa vršenjem javnotužilačke funkcije, izuzev ako učini krivično delo kršenja zakona od strane sudije ili javnog tužioca. Nositelj javnotužilačke funkcije ne može biti lišen slobode ni u postupku pokrenutom zbog krivičnog dela učinjenog u vezi sa vršenjem javnotužilačke funkcije, bez odobrenja Visokog saveta tužilaštva (član 57).

Za štetu koju nositelj javnotužilačke funkcije prouzrokuje nezakonitim ili nepravilnim radom odgovara Republika Srbija. Pri tome, ako je utvrđeno da je šteta prouzrokovana namerno, Republika Srbija može tražiti od nosioca javnotužilačke funkcije naknadu isplaćenog iznosa (član 58).

Nositelj javnotužilačke funkcije, javnotužilački pomoćnik i javnotužilački pripravnik imaju pravo da se udružuju u strukovna udruženja radi zaštite svojih interesa i očuvanja samostalnosti u radu javnih tužilaštava, što podrazumeva i učešće u aktivnostima strukovnih udruženja u toku radnog vremena, ako se time ne remeti rad u javnom tužilaštvu (član 59). U ovom članu je naglašeno, kao posebno pravo, pravo na strukovno udruživanje nosilaca javnotužilačke funkcije. To nikako ne znači da nosioci javnotužilačke funkcije ne mogu biti članovi nekih drugih udruženja

(sportskih, kulturnih i dr.) budući da je to pitanje uređeno sistemskim zakonom – Zakonom o sprečavanju korupcije, a na koji se poziva i ovaj Zakon (član 73).

Nosilac javnotužilačke funkcije ima pravo i obavezu na stručno usavršavanje, o trošku Republike Srbije, na način uređen posebnim zakonom (član 60).

U drugom odeljku ove glave Zakona (čl. 60. do 63) uređeno je trajanje javnotužilačke funkcije. Funkcija javnog tužioca je stalna i prestaje samo iz razloga propisanih Ustavom i ovim zakonom. Za razliku od javnih tužilaca, glavni javni tužilac se bira iz reda glavnih javnih tužilaca ili javnih tužilaca, odnosno među licima koja ispunjavaju propisane uslove za izbor, na period od šest godina i ne može biti ponovo biran za glavnog javnog tužioca u istom javnom tužilaštvu. Pri tome, glavni javni tužilac kome javnotužilačka funkcija glavnog javnog tužioca prestane na lični zahtev ili ako ne bude izabran za glavnog javnog tužioca u drugom javnom tužilaštvu, nastavlja da obavlja javnotužilačku funkciju javnog tužioca koju je obavljao pre izbora za glavnog javnog tužioca. Odluku o nastavku obavljanja javnotužilačke funkcije donosi Visoki savet tužilaštva (čl. 60. do 62).

Članom 63. Zakona uređeno je nastavljanje javnotužilačke funkcije u određenim slučajevima. Naime, ako javno tužilaštvu bude ukinuto, glavni javni tužilac, odnosno javni tužilac nastavlja da vrši javnotužilačku funkciju kao javni tužilac u javnom tužilaštvu koje je preuzeo nadležnost ukinutog javnog tužilaštva. Takođe, ako je nadležnost ukinutog javnog tužilaštva preuzeo više javnih tužilaštava, nosilac javnotužilačke funkcije nastavlja da vrši javnotužilačku funkciju u javnim tužilaštvinama koja su preuzela nadležnost ukinutog javnog tužilaštva, i to na osnovu odluke Visokog saveta tužilaštva. I ovde je obezbeđeno pravo na pravno sredstvo, što znači dan se protiv ove odluke može se izjaviti žalba Ustavnom sudu, koja isključuje pravo na podnošenje ustavne žalbe.

Udaljenje sa javnotužilačke funkcije uređeno je u trećem odeljku ove glave Zakona (čl. 64. do 67). Udaljenje je obavezno ako je nosiocu javnotužilačke funkcije određen pritvor, a fakultativno ako je pokrenut postupak za utvrđivanje razloga za njegovo razrešenje ili krivični postupak za krivično delo zbog koga može biti razrešen. Odluku o udaljenju nosioca javnotužilačke funkcije donosi Visoki savet tužilaštva, a protiv odluke o udaljenju može se izjaviti žalba Ustavnom суду, која isključuje pravo na podnošenje ustavne žalbe i ne zadržava izvršenje odluke. Ako se odlučuje o udaljenju Vrhovnog javnog tužioca, on se izuzima od odlučivanja. Udaljenje sa javnotužilačke funkcije traje do ukidanja pritvora, pravosnažnog okončanja postupka utvrđivanje razloga za razrešenje nosioca javnotužilačke funkcije ili pravosnažnog okončanja krivičnog postupka, a Visoki savet tužilaštva može ukinuti odluku o udaljenju i pre okončanja postupka za utvrđivanje razloga za razrešenje.

Trajni premeštaj i privremeno upućivanje uređeni su u četvrtom odeljku ove glave Zakona (čl. 68. do 70). Javni tužilac može biti trajno premešten u drugo javno tužilaštvu istog stepena, na osnovu odluke Visokog saveta tužilaštva, ali samo uz svoju pismenu saglasnost. Međutim, javni tužilac može biti trajno premešten u drugo javno tužilaštvu istog stepena bez svoje saglasnosti ako u javnom tužilaštvu bude smanjen broj javnih tužilaca, takođe na osnovu odluke Visokog saveta tužilaštva. U tom slučaju, protiv odluke Visokog saveta tužilaštva može se izjaviti žalba Ustavnom суду koja isključuje pravo na podnošenje ustavne žalbe (član 68).

Javni tužilac može iz opravdanih razloga i uz svoju pismenu saglasnost, biti privremeno upućen u drugo javno tužilaštvu istog ili neposredno nižeg stepena najduže na tri godine, bez mogućnosti ponovnog upućivanja u isto javno tužilaštvu. Rešenje o privremenom upućivanju donosi Vrhovni javni tužilac i ono mora biti obrazloženo (član 69).

Radi obavljanja stručnih poslova, javni tužilac može biti upućen i u Visoki savet tužilaštva, ministarstvo nadležno za pravosuđe, Pravosudnu akademiju i međunarodnu organizaciju u oblasti pravosuđa (član 70). Upućivanje može trajati najduže tri godine, odnosno najduže šest godina u međunarodnu organizaciju, bez

mogućnosti ponovnog upućivanja u isti organ, ustanovu ili međunarodnu organizaciju. Rešenje o upućivanju donosi Visoki savet tužilaštva.

U petom odeljku ove glave Zakona (čl. 71. do 73) propisana je nespojivost javnotužilačke funkcije. Nositelj javnotužilačke funkcije ne može biti na funkciji u drugom organu Republike Srbije, organu autonomne pokrajine, jedinice lokalne samouprave ili gradske opštine, ako zakonom nije drukčije određeno, ne može se baviti javnim ili privatnim plaćenim poslom, niti pružati pravne usluge ili davati pravne savete uz naknadu. Pored toga, sa javnotužilačkom funkcijom nespojivi su i druga funkcija, posao ili privatni interes koji je suprotan ugledu i samostalnosti javnog tužilaštva. Međutim, nositelj javnotužilačke funkcije može, van radnog vremena, da se bez posebnog odobrenja bavi umetničkom, nastavnom i naučnom delatnošću, uz naknadu, a može, u toku radnog vremena, da obavlja nastavnu i naučnu delatnost, ako je tako zakonom određeno. Pored toga, propisano je da javni tužilac može u toku radnog vremena, po odobrenju Vrhovnog javnog tužioca ili glavnog javnog tužioca, da učestvuje u radu stručnog tela obrazovanog u skladu sa posebnim propisom, odnosno radne grupe za izradu zakona ili drugog akta (član 71).

Nositelj javnotužilačke funkcije je dužan da pismeno obavesti Visoki savet tužilaštva o drugoj funkciji, poslu ili privatnom interesu za koje postoji mogućnost da su nespojivi sa javnotužilačkom funkcijom. Ovakvo obaveštenje može da podnese i svako drugo lice. Posle toga, Visoki savet tužilaštva pokreće i vodi postupak odlučivanja o nespojivosti i obaveštava nosioca javnotužilačke funkcije o nespojivosti (član 72). Treba napomenuti da nositelj javnotužilačke funkcije, pored odredaba ovog zakona, podleže i svim drugim obavezama zakona koji uređuje sprečavanje korupcije kao javni funkcioner (član 73).

U šestom odeljku ove glave Zakona (čl. 74. do 79) uređen je materijalni položaj nosilaca javnotužilačke funkcije. Osnovna plata nosilaca javnotužilačke funkcije Osnovna plata određuje se množenjem koeficijenta za obračun i isplatu plata sa osnovicom za obračun i isplatu plata, a osnovica za obračun i isplatu plate glavnog javnog tužioca i javnog tužioca jednak je osnovici za obračun i isplatu plate sudije. Koeficijent za obračun i isplatu plate određuje se tako što se svaki javni tužilac razvrstava u jednu od pet platnih grupa, a svaka platna grupa ima odgovarajući koeficijent. Osnovna plata glavnog javnog tužioca, odnosno javnog tužioca posebne nadležnosti, jednak je osnovnoj plati predsednika suda opšte nadležnosti pred kojim glavni javni tužilac postupa, odnosno plati predsednika višeg suda pred kojim taj glavni tužilac postupa (čl. 74. do 77).

U članu 78. Zakona propisani su slučajevi određivanja plate u slučaju trajnog premeštaja, privremenog upućivanja i upućivanja i uvećanje osnovne plate. Osnovna plata javnog tužioca koji obavlja javnotužilačku funkciju u javnom tužilaštvu u kome je nepotpunjeno više od 10% javnotužilačkih mesta uvećava se od 10% do 50%, srazmerno broju nepotpunjenih mesta, na osnovu odluke Visokog saveta tužilaštva (s tim što se pod nepotpunjenim javnotužilačkim mestom smatra se i mesto javnog tužioca koji je privremeno oslobođen vršenja javnotužilačke funkcije, odnosno kome miruje javnotužilačka funkcija, zbog izbora, imenovanja, privremenog upućivanja u drugo javno tužilaštvu, odnosno upućivanja u Visoki savet tužilaštva, ministarstvo nadležno za pravosuđe, Pravosudnu akademiju ili međunarodnu organizaciju. Osnovna plata glavnog javnog tužioca, odnosno javnog tužioca koji postupa u predmetima krivičnih dela sa elementom organizovanog kriminala i ratnog zločina, može se uvećati do 100%, na osnovu odluke Visokog saveta tužilaštva.

Nositelj javnotužilačke funkcije ima pravo na naknadu plate za vreme odsustvovanja sa rada i na naknadu troškova, kao i pravo na naknadu za neiskorišćeni godišnji odmor, pod istim uslovima i u istom obimu prava kao i drugi zaposleni u javnom tužilaštvu (član 79).

U četvrtoj glavi zakona (čl. 80. do 98) uređen je izbor nosilaca javnotužilačke funkcije. Ova glava sadrži sledeće odeljke: 1. Nadležnost i uslovi za izbor nosilaca javnotužilačke funkcije; 2. Postupak za izbor glavnog javnog tužioca i javnog tužioca;

3. Postupak za predlaganje i izbor Vrhovnog javnog tužioca; 4. Zakletva i stupanje na javnotužilačku funkciju.

Vrhovnog javnog tužioca bira Narodna skupština, na predlog Visokog saveta tužilaštva, na šest godina, a glavnog javnog tužioca bira Visoki savet tužilaštva, na šest godina. Javnog tužioca bira Visoki savet tužilaštva na stalnu javnotužilačku funkciju u javnom tužilaštvu (član 80). Opšti uslovi za izbor predviđeno je da za nosioca javnotužilčke funkcije može biti izabran državljanin Republike Srbije koji ispunjava opšte uslove za rad u državnom organu, koji je završio pravni fakultet, položio pravosudni ispit, koji je stručan i dostojan za vršenje javnotužilačke funkcije. Pored opštih uslova dodatni uslov je da kandidat ima radno iskustvo u pravnoj struci posle položenog pravosudnog ispita. Ostali uslovi za izbor su stručnost, sposobljenost i dostojnost. Pod stručnošću se podrazumeva posedovanje teorijskog i praktičkog znanja potrebnog za obavljanje javnotužilačke funkcije, a pod sposobljenosti veštine koje omogućavaju efikasnu primenu specifičnih pravničkih znanja u rešavanju javnotužilačkog predmeta. Dostojnost podrazumeva moralne osobine koje nosilac javnotužilačke funkcije treba da poseduje i ponašanje u skladu sa tim osobinama. Stručnost i sposobljenost kandidata proverava se na ispitu koji organizuje Visoki savet tužilaštva. Bitna je i odredba da je prilikom izbora i predlaganja kandidata za javnotužilačku funkciju zabranjena diskriminacija po bilo kom osnovu (čl. 81 do 85).

Posebno treba naglasiti da je u postupku za izbor glavnog javnog tužioca i javnog tužioca obezbeđena javnost postupka, da je dostupna celokupna dokumentacija koja se prikuplja u postupku za izbor kandidatima koji su podneli prijavu na javni konkurs, kao i da je propisano pravno sredstvo protiv odluke o izboru.

Postupak za izbor glavnog javnog tužioca i javnog tužioca započinje objavljinjem javnog konkursa za izbor glavnog javnog tužioca i javnog tužioca. Javni konkurs za izbor glavnog javnog tužioca objavljuje se najkasnije tri meseca pre isteka javnotužilačke funkcije glavnog javnog tužioca i objavljuje se u „Službenom glasniku Republike Srbije”, sredstvu javnog obaveštavanja koje pokriva teritoriju Republike Srbije, kao i na internet stranici Vrhovnog saveta tužilaštva (član 86)

Prijave se podnose Visokom savetu tužilaštva u roku od 15 dana od dana objavljinja javnog konkursa u „Službenom glasniku Republike Srbije”, a kandidat za glavnog javnog tužioca, uz prijavu na javni konkurs za izbor, dostavlja i program unapređenja rada javnog tužilaštva za koje se kandiduje, koji se objavljuje na internet stranici Visokog saveta tužilaštva, zajedno sa podacima iz radne biografije kandidata. Neblagovremenu, nedozvoljenu i nepotpunu prijavu komisija odbacuje zaključkom. Na zaključak je dozvoljen prigovor Visokom savetu tužilaštva u roku od tri dana od dana dostavljanja rešenja (član 87).

Visoki savet tužilaštva pribavlja podatke i mišljenja o stručnosti, sposobljenosti u radu i dostojnosti kandidata. Podaci i mišljenja pribavljaju se od organa i organizacija u kojima je kandidat radio u pravnoj struci. Prilikom izbora kandidata iz reda glavnog javnog tužioca i javnog tužioca mogu se uzeti u obzir i druge aktivnosti od značaja za obavljanje javnotužilačke funkcije. Pre izbora kandidat ima pravo uvida u celokupnu dokumentaciju i mišljenja koja su osnov za odluku o njegovom izboru (član 88).

Pre donošenja odluke o izboru Visoki savet tužilaštva obavlja razgovor sa prijavljenim kandidatom koji ima za cilj da utvrdi veštinu komunikacije, spremnost za obavljanje javnotužilačke funkcije i profesionalni integritet kandidata, a u postupku za izbor glavnog javnog tužioca i javnog tužioca obezbeđuje se javnost rada (čl. 89. i 90.).

Za izbor glavnog javnog tužioca i javnog tužioca Visoki savet tužilaštva sastavlja rang listu kandidata na osnovu stručnosti, sposobljenosti i dostojnosti kandidata. Visoki savet tužilaštva donosi odluku o izboru na javnotužilačku funkciju glavnog javnog tužioca i javnog tužioca, koja mora biti obrazložena. Protiv odluke o izboru na javnotužilačku funkciju glavnog javnog tužioca i javnog tužioca kandidat

može izjaviti žalbu Ustavnom суду u roku od 15 dana od dana objavlјivanja odluke u „Službenom glasniku Republike Srbije”, koja isključuje pravo na podnošenje ustavne žalbe, a Ustavni sud je dužan da odluku po žalbi doneše u roku od 30 dana od dana isteka roka za izjavljivanje žalbe Ustavnom суду. Ustavni sud može da odbije žalbu суду kao neosnovanu i potvrdi odluku o izboru na javnotužilačku funkciju glavnog javnog tužioca i javnog tužioca ili usvoji žalbu i poništi odluku o izboru na javnotužilačku funkciju glavnog javnog tužioca i javnog tužioca (čl. 91. do 93).

Postupak za predlaganje i izbor Vrhovnog javnog tužioca (treći odeljak ove glave) uređen je u čl. 94. i 95. Zakona. Kandidata za izbor Vrhovnog javnog tužioca predlaže Visoki savet tužilaštva na osnovu stručnosti, sposobljenosti i dostojnosti kandidata, a prema kriterijumima i merilima koje propisuje Visoki savet tužilaštva. U postupku predlaganja kandidata za izbor Vrhovnog javnog tužioca Visoki savet tužilaštva obavlja razgovor sa kandidatima, uz učešće stručne i opšte javnosti. Visoki savet tužilaštva predlaže Narodnoj skupštini jednog kandidata za izbor Vrhovnog javnog tužioca. Predlog Visokog saveta tužilaštva mora biti obrazložen. Predsednik Narodne skupštine saziva sednicu za izbor Vrhovnog javnog tužioca. Sednica se saziva najranije 15 dana od prijema predloga za izbor. Sednica se mora održati i okončati u roku od 30 dana od dana sazivanja sednice. Narodna skupština bira predloženog kandidata za Vrhovnog javnog tužioca, glasovima tri petine svih narodnih poslanika. Ako Narodna skupština ne izabere predloženog kandidata u roku od 30 dana od dana sazivanja sednice, Vrhovnog javnog tužioca bira, između svih kandidata koji ispunjavaju uslove za izbor, komisija koju čine predsednik Narodne skupštine, predsednik Ustavnog suda, predsednik Vrhovnog suda, Vrhovni javni tužilac i Zaštitnik građana, većinom glasova.

U čl. 96. do 98. Zakona (četvrti odeljak ove glave) propisano je da pre stupanja na javnotužilačku funkciju nosilac javnotužilačke funkcije polaže zakletvu, da Vrhovni javni tužilac polaže zakletvu pred Narodnom skupštinom, a glavni javni tužilac i javni tužilac polaže zakletvu pred Visokim savetom tužilaštva. Nosilac javnotužilačke funkcije stupa na javnotužilačku funkciju na svečanoj sednici kolegijuma javnog tužilaštva za koje je izabran. Ako bez opravdanog razloga ne stupa na javnotužilačku funkciju u roku od 30 dana smatra se da nije izabran.

U petoj glavi Zakona (čl. 99. do 108) uređen je prestanak javnotužilačke funkcije

U odeljku 1. navedeni su razlozi za prestanak javnotužilačke funkcije i to su: ako to nosilac javnotužilačke funkcije sam zatraži, ako mu prestane državljanstvo Republike Srbije, ako trajno izgubi radnu sposobnost za vršenje javnotužilačke funkcije ili ako bude razrešen. Pored toga, javnom tužiocu funkcija prestaje kad navrši radni vek, a glavnom javnom tužiocu funkcija glavnog javnog tužioca prestaje ako bude ukinuto javno tužilaštvo kojim rukovodi.

Prestanak javnotužilačke funkcije na lični zahtev se dešava kad nosilac javnotužilačke funkcije podnesi pismeni zahtev za prestanak javnotužilačke funkcije. Ako o zahtevu za prestanak javnotužilačke funkcije ne bude odlučeno u roku od 30 dana od dana podnošenja zahteva, smatra se da je javnotužilačka funkcija prestala istekom roka od 30 dana od dana podnošenja zahteva (član 100).

Javnom tužiocu prestaje javnotužilačka funkcija kad navrši radni vek (član 101), po sili zakona. Radni vek javnog tužioca navršava se kad javni tužilac navrši 65 godina života, izuzev javnog tužioca Vrhovnog javnog tužilaštva koji može obavljati javnotužilačku funkciju do navršenja 67 godina života. Takođe, nosiocu javnotužilačke funkcije prestaje javnotužilačka funkcija ako se na osnovu mišljenja stručne komisije nadležnog organa utvrdi da je zbog zdravstvenog stanja trajno izgubio radnu sposobnost za vršenje javnotužilačke funkcije (član 102).

U odeljku 2. ove glave Zakona - razrešenje, kao razlozi za razrešenje su navedeni: ako je nosilac javnotužilačke funkcije pravnosnažno osuđen za krivično delo na kaznu zatvora od najmanje šest meseci ili ako je u postupku za utvrđivanje razloga za njegovo razrešenje utvrđeno da je učinio težak disciplinski prekršaj koji,

prema oceni Visokog saveta tužilaštva, ozbiljno šteti ugledu javnotužilačke funkcije i poverenju javnosti u javno tužilaštvo. Visoki savet tužilaštva pokreće i vodi po službenoj dužnosti postupak za utvrđivanje razloga za razrešenje nosioca javnotužilačke funkcije zbog pravnosnažne osude za krivično delo na kaznu zatvora od najmanje šest meseci (član 104).

Kada je u pitanju postupak za utvrđivanje razloga za razrešenje nosioca javnotužilačke funkcije zbog učinjenog teškog disciplinskog prekršaja (član 105), Visoki savet tužilaštva utvrđuje činjenice o tome da li je težak disciplinski prekršaj nosioca javnotužilačke funkcije koji je utvrđen pravnosnažnom odlukom takav da ozbiljno šteti ugledu javnotužilačke funkcije ili poverenju javnosti u javno tužilaštvo. Visoki savet tužilaštva dužan je da sprovede postupak i doneše odluku u roku od 90 dana od dana od dana pokretanja postupka za utvrđivanje razloga za razrešenje nosioca javnotužilačke funkcije.

U navedenom postupku nosilac javnotužilačke funkcije ima pravo da odmah bude obavešten o razlozima za pokretanje postupka, da se upozna s predmetom, pratećom dokumentacijom i tokom postupka i da sam ili preko punomoćnika pruži objašnjenja i dokaze za svoje navode, kao i da svoje navode usmeno izloži pred Visokim savetom tužilaštva (član 106). Ovaj postupak je hitan, vodi se uz sva jemstva pravičnog suđenja, bez prisustva javnosti, osim ako nosilac javnotužilačke funkcije u odnosu na koga se postupak vodi zahteva da postupak bude javan.

Odluku o prestanku javnotužilačke funkcije Vrhovnog javnog tužioca (odeljak 3. ove glave Zakona) donosi Narodna skupština, na predlog Visokog saveta tužilaštva, posle sprovedenog postupka u kojem utvrđuje razlog za prestanak javnotužilačke funkcije Vrhovnog javnog tužioca, a odluku o prestanku javnotužilačke funkcije glavnog javnog tužioca i javnog tužioca donosi Visoki savet tužilaštva. Ove postupke pokreće i vodi Visoki savet tužilaštva po službenoj dužnosti (član 107).

Protiv odluke Narodne skupštine, odnosno Visokog saveta tužilaštva o prestanku javnotužilačke funkcije, Vrhovni javni tužilac, glavni javni tužilac odnosno javni tužilac može izjaviti žalbu Ustavnom суду, u roku od 30 dana od dana dostavljanja odluke, koja isključuje pravo na podnošenje ustavne žalbe (član 108). Ustavni sud svojom odlukom može odbiti žalbu Ustavnom суду ili usvojiti žalbu Ustavnom суду i poništiti odluku o prestanku javnotužilačke funkcije.

U Glavi VI. Zakona (čl. 109. do 112) uređeno je vrednovanje rada glavnog javnog tužioca i javnog tužioca. Vrednovanje rada glavnog javnog tužioca i javnog tužioca predstavlja osnov za izbor i obaveznu obuku. Vrednovanje rada glavnog javnog tužioca i javnog tužioca vrši se na osnovu sledećih kriterijuma: stručno znanje i sposobnost njegove primene; sposobnost analitičkog mišljenja i rešavanja pravnih pitanja; sposobnost za donošenje odluka u primerenim rokovima; veština raspravljanja i saslušavanja; sposobnost usmenog i pismenog izražavanja i argumentovanja; sposobnost organizovanja i rukovođenja javnotužilačkog posla; preuzimanje dodatnih poslova i zaduženja. Rad glavnog javnog tužioca i javnog tužioca redovno se vrednuje jednom u tri godine, a izuzetno, na osnovu odluke Visokog saveta tužilaštva, rad glavnog javnog tužioca i javnog tužioca može se vrednovati i vanredno. Vrednovanje rada se izražava ocenom, koje mogu biti: „izuzetno uspešno obavlja javnotužilačku funkciju”, „uspešno obavlja javnotužilačku funkciju”, „zadovoljavajuće obavlja javnotužilačku funkciju” i „nezadovoljavajuće obavlja javnotužilačku funkciju”. Glavnom javnom tužiocu i javnom tužiocu dato je pravo prigovora protiv odluke o vrednovanju rada Visokom savetu tužilaštva. Vrednovanje rada glavnog javnog tužioca i javnog tužioca vrši komisija koju imenuje Visoki savet tužilaštva. Komisija je sastavljena od tri člana, u kojoj javni tužioci višeg stepena vrednuju rad glavnog javnog tužioca i javnog tužioca nižeg stepena.

Značajne novine vezane su i za Glavu VII. Zakona - Disciplinska odgovornost i disciplinski postupak (čl. 113. do 124).

Članom 113. propisana je svrha disciplinske odgovornosti. Svrha disciplinske odgovornosti je da se nosilac javnotužilačke funkcije upozori ili sankcioniše, bez

ugrožavanja njegove samostalnosti, zbog neprimerenog ponašanja ili propusta u radu koji ugrožava autoritet i nepristrasnost javnog tužilaštva, a u cilju održavanja poverenja javnosti u javno tužilaštvo.

U članu 114. Zakona određeno je da je disciplinski prekršaj nesavesno vršenje javnotužilačke funkcije ili ponašanje nedostojno nosioca javnotužilačke funkcije, koje je propisano ovim zakonom. Nesavesno vršenje javnotužilačke funkcije je postupanje koje je suprotno propisanim obavezama i zabranama u vršenju funkcije ili u vezi sa vršenjem funkcije, a ponašanje nedostojno javnotužilačke funkcije je ponašanje nosioca javnotužilačke funkcije u vršenju funkcije i izvan vršenja funkcije kojim se narušava ugled javnog tužilaštva i poverenje građana u javno tužilaštvo.

U članu 115. Zakona je propisano 23 disciplinskih prekršaja. To su: neopravdano neizrađivanje javnotužilačke odluke u propisanom roku; neopravdano nepodnošenje redovnog ili vanrednog pravnog sredstva u propisanom roku; učestalo propuštanje ili kašnjenje na zakazani pretres, raspravu i drugu procesnu radnju u predmetima koji su mu dodeljeni u rad; propuštanje da traži izuzeće u predmetu ako za to postoje zakonski razlozi; neopravdano odbijanje vršenja posla ili zadatka koji je poveren nosiocu javnotužilačke funkcije; neosnovano neizvršavanje obaveznog uputstva glavnog javnog tužioca za rad i postupanje u pojedinom predmetu; neizvršavanje opštег obaveznog uputstva Vrhovnog javnog tužioca; očigledno kršenje obaveze pravilnog postupanja prema sudiji u postupku, stranci, njenom pravnom zastupniku, svedoku, osoblju ili kolegi; upuštanje u neprimerene odnose sa strankom ili njenim pravnim zastupnikom u postupku koji se vodi; davanje nepotpunih ili netačnih podataka od značaja za rad Visokog saveta tužilaštva u postupku izbora ili prestanka javnotužilačke funkcije, utvrđivanja disciplinske odgovornosti i drugim pitanjima iz njegove nadležnosti; kršenje načela nepristrasnosti i ugrožavanje poverenja građana u javno tužilaštvo; obavljanje druge funkcije, posla ili privatnog interesa koji su zakonom određeni kao nespojivi sa javnotužilačkom funkcijom; prihvatanje poklona suprotno propisima koji uređuju sukob interesa; neopravdano i učestalo nepoštovanje radnog vremena; u znatnoj meri kršenje odredbe Etičkog kodeksa, koje je utvrđeno odlukom Etičkog odbora; neopravdano nepohađanje obaveznog programa obuke; korišćenje hijerarhijskih ovlašćenja na način suprotan zakonu; neopravdano nepostupanje po godišnjem rasporedu poslova u javnom tužilaštву ili izmeni odluke o godišnjem rasporedu poslova u javnom tužilaštvu; neovlašćeno saopštavanje medijima informacije o tekućim ili planiranim dokaznim radnjama i istragama; nepostupanje po odluci Visokog saveta tužilaštva o upućivanju na obavezan zdravstveni pregled; neopravdano nepostupanje po merama donetim u postupku nadzora; nedostavljanje ili neblagovremeno dostavljanje prigovora protiv obaveznog uputstva za rad i postupanje u pojedinom predmetu, prigovora protiv rešenja o supstituciji ili prigovora protiv rešenja o devoluciji komisiji koja odlučuje o prigovoru; nedostavljanje ili neblagovremeno dostavljanje prigovora protiv odluke o godišnjem rasporedu poslova u javnom tužilaštву ili odluke o izmeni odluke o godišnjem rasporedu poslova u javnom tužilaštву. Istovremeno, napravljena je podela na teže i lakše disciplinske prekršaje.

Težak disciplinski prekršaj postoji ako je usled izvršenja disciplinskog prekršaja tačno propisanih došlo do ozbiljnog poremećaja u radu javnog tužilaštva ili narušavanja ugleda i poverenja javnosti u javno tužilaštvo, a naročito zastarevanja krivičnog gonjenja, kao i u slučaju ponovljenog disciplinskog prekršaja. Pod ponovljenim disciplinskim prekršajem smatra se dva puta pravosnažno utvrđena odgovornost nosioca javnotužilačke funkcije za disciplinski prekršaj, ako između pravnosnažnih odluka nije proteklo više od tri godine.

U istom članu Zakona značajne su i odredbe da se drugim zakonom ne može propisati disciplinski prekršaj nosioca javnotužilačke funkcije, kao i da nosilac javnotužilačke funkcije nije odgovoran za disciplinski prekršaj koji je učinjen usled nedovoljnog broja javnih tužilaca u javnom tužilaštву, povećanog priliva predmeta u

javnom tužilaštvu, nedovoljnog broja osoblja u javnom tužilaštvu, nezadovoljavajućih prostornih i tehničkih uslova za rad ili drugih razloga koji onemogućavaju efikasno postupanje nosioca javnotužilačke funkcije.

Disciplinska sankcija izriče se srazmerno težini učinjenog disciplinskog prekršaja. Zakon predviđa sledeće disciplinske sankcije: opomena, umanjenje plate do 50% do jedne godine i zabrana izbora u drugo javno tužilaštvo u trajanju do tri godine (član 116).

Članom 117. Zakona propisano je pokretanje postupka za utvrđivanje razloga za razrešenje nosioca javnotužilačke funkcije. Naime, ako je u disciplinskom postupku pravosanžnom odlukom utvrđeno da je nosilac javnotužilačke funkcije učinio težak disciplinski prekršaj, Visoki savet tužilaštva, odnosno Disciplinska komisija može pokrenuti postupak za utvrđivanje razloga za razrešenje nosioca javnotužilačke funkcije. U tom postupku; Visoki savet tužilaštva ocenjuje da li učinjeni disciplinski prekršaj ozbiljno šteti ugledu javnotužilačke funkcije ili poverenju javnosti u javno tužilaštvo.

Disciplinski organi za vođenje disciplinskog postupka su: Disciplinski tužilac i njegovi zamenici i Disciplinska komisija, koje obrazuje Visoki savet tužilaštva. Članove disciplinskih organa imenuje Visoki savet tužilaštva iz reda glavnih javnih tužilaca i javnih tužilaca na period od pet godina bez mogućnosti ponovnog imenovanja (član 118).

Kada je u pitanju podnošenje disciplinske prijave, predviđeno je da svako lice može podneti disciplinsku prijavu protiv nosioca javnotužilačke funkcije Disciplinskom tužiocu, a da predlog za vođenje disciplinskog postupka, Disciplinski tužilac podnosi na osnovu disciplinske prijave ili po službenoj dužnosti. Disciplinski postupak vodi disciplinska komisija na predlog disciplinskog tužioca, a predlog za vođenje disciplinskog postupka, disciplinski tužilac podnosi na osnovu disciplinske prijave. Disciplinski postupak je hitan, vodi se uz sva jemstva pravičnog suđenja, bez prisustva javnosti, osim ako nosilac javnotužilačke funkcije u odnosu na koga se vodi postupak zahteva da bude javan. Vođenje disciplinskog postupka zastareva istekom tri godine od dana kada je disciplinski prekršaj učinjen (član 119).

Disciplinski tužilac može da odluči na sledeći način: može da odbaci disciplinsku prijavu kao neosnovanu ili da je prihvati i podnese predlog za vođenje disciplinskog postupka (član 120). U disciplinskom postupku nosilac javnotužilačke funkcije ima pravo da odmah bude obavešten o predlogu disciplinskog tužioca, da se upozna sa predmetom i dokazima i da sam ili preko punomoćnika pruži objašnjenja i dokaze za svoje navode, kao i da svoje navode usmeno izloži pred disciplinskom komisijom (član 121).

U članu 122. Zakona propisano je da disciplinska komisija može da odluči na sledeći način: može da odbije predlog disciplinskog tužioca ili može da usvoji predlog i izrekne disciplinsku sankciju. Pri tome, odluka disciplinske komisije o predlogu Disciplinskog tužioca mora biti obrazložena. Protiv odluke disciplinske komisije predviđeno je i pravno sredstvo, što znači da disciplinski tužilac i nosilac javnotužilačke funkcije protiv koga se vodi disciplinski postupak, mogu izjaviti žalbu Visokom savetu tužilaštva, i to u roku od osam dana od dana prijema odluke.

Članom 123. Zakona predviđeno je da Visoki savet tužilaštva, odlučujući po žalbi, može žalbu da odbaci kao neblagovremenu i nedozvoljenu, da potvrdi prvostepenu odluku disciplinske komisije ili da odluku preinači. Treba naglasiti da ministar nadležan za pravosuđe ne može da glasa u postupku po žalbi, kao i da se Vrhovni javni tužilac izuzima iz odlučivanja ako se u disciplinskom postupku odlučuje o njegovoj odgovornosti. Visoki savet tužilaštva je dužan da o žalbi odluči u roku od 30 dana od dana dostavljanja žalbe, a njegova odluka mora biti obrazložena. Ova odluka je konačna i protiv nje se može pokrenuti upravni spor. Pravosnažna odluka kojom je izrečena disciplinska sankcija upisuje se u lični list glavnog javnog tužioca, odnosno javnog tužioca, a briše se iz ličnog lista po proteku tri godine od dana pravosnažnosti odluke.

U članu 124. Zakona predviđena je obaveza Visokog saveta tužilaštva da vodi evidenciju o disciplinskim postupcima protiv nosilaca javnotužilačke funkcije i propisana njena sadržina.

Glavom VIII. Zakona – Kolegijum javnog tužilaštva (čl. 125. do 129) predviđen je sastav kolegijuma javnog tužilaštva, njegovo sazivanje i način rada. Kolegijum javnog tužilaštva sačinjavaju glavni javni tužilac i javni tužioci tog javnog tužilaštva, njega saziva i njime rukovodi glavni javni tužilac ili javni tužiolac koga on odredi, pri čemu je dužan da sazove kolegijum javnog tužilaštva na zahtev najmanje trećine javnih tužilaca. Kolegijum javnog tužilaštva odlučuje ako je prisutno najmanje dve trećine javnih tužilaca, a odluka je punovažna ako za nju glasa većina prisutnih članova.

Kolegijum javnog tužilaštva: daje mišljenje Visokom savetu tužilaštva o kandidatu za glavnog javnog tužioca i javnog tužiloca u svom ili neposredno nižem javnom tužilaštvu; daje mišljenje o predlogu izveštaja o radu javnog tužilaštva za prethodnu godinu; daje mišljenje o predlogu plana i programa rada javnog tužilaštva za narednu godinu; razmatra izveštaj o izvršenom nadzoru nad radom javnog tužilaštva; razmatra pitanja od značaja za stručno usavršavanje i organizaciju javnog tužilaštva; vrši i druge poslove u skladu sa aktom o upravi u javnom tužilaštvu, a kolegijum Vrhovnog javnog tužilaštva, pored ovih nadležnosti, daje i mišljenje o nacrtima zakona ili drugih propisa od značaja za rad javnog tužilaštva ili obavljanje javnotužilačke funkcije; daje mišljenje Visokom savetu tužilaštva u postupku rešavanja zahteva za izuzeće Vrhovnog javnog tužioca i obavlja i druge poslove.

Radi razmatranja pitanja od značaja za rad javnog tužilaštva, Vrhovni javni tužilac može sazvati prošireni kolegijum Vrhovnog javnog tužilaštva, koji čine Vrhovni javni tužilac, javni tužioci Vrhovnog javnog tužilaštva, apelacioni glavni javni tužioci, glavni javni tužioci posebne nadležnosti i viši glavni javni tužioci.

Glava IX. Zakona uređuje pitanje osoblja u javnom tužilaštvu (čl. 130. do 140).

Osoblje u javnom tužilaštvu čine javnotužilački pomoćnik, javnotužilački pripravnik, državni službenik i nameštenik zaposlen na administrativnim, tehničkim, računovodstvenim, informacionim i drugim pratećim poslovima značajnim za javno tužilaštvu (član 130). Vrhovno javno tužilaštvu ima sekretara koji pomaže Vrhovnom javnom tužiocu u vršenju poslova uprave u javnom tužilaštvu. Za sekretara u Vrhovnog javnom tužilaštvu može biti postavljeno lice koje ispunjava uslove za izbor za apelacionog glavnog javnog tužioca. Javno tužilaštvu može imati sekretara koji pomaže glavnom javnom tužiocu u vršenju poslova uprave u javnom tužilaštvu (član 131).

U čl. 132. do 134. Zakoni uređeni su poslovi tužilačkog pomoćnika, njihova znanja i vrednovanje rada. Javnotužilački pomoćnik pomaže glavnom javnom tužiocu i javnom tužiocu, izrađuje nacrte akata, prima na zapisnik prijave, podneske i izjave građana i samostalno ili pod nadzorom. Rad javnotužilačkog pomoćnika nadzire glavni javni tužilac ili javni tužilac koga on odredi. Javnotužilački pomoćnik stiče sledeća zvanja: javnotužilački saradnik, viši javnotužilački saradnik, savetnik ili viši savetnik. Zvanje javnotužilačkog saradnika može steći lice koje ima položeni pravosudni ispit, a zvanje višeg javnotužilačkog saradnika lice koje posle položenog pravosudnog ispita ima najmanje dve godine radnog iskustva u pravnoj struci. Zvanje savetnika može steći lice koje ispunjava uslove za višeg glavnog javnog tužioca. Zvanje savetnika postoji u Vrhovnom javnom tužilaštvu, javnom tužilaštvu posebne nadležnosti i apelacionom javnom tužilaštvu. U Vrhovnom javnom tužilaštvu postoji i zvanje višeg savetnika, koje se stiče odlukom kolegijuma Vrhovnog javnog tužilaštva, a može ga steći lice koje ima zvanje savetnika. Rad javnotužilačkog pomoćnika vrednuje glavni javni tužilac, po pribavljenom mišljenju javnog tužioca s kojim javnotužilački pomoćnik radi.

Kao javnotužilački pripravnik (čl. 135. i 136) prima se lice koje je završilo pravni fakultet i ispunjava opšte uslove za rad u državnim organima, pri čemu se

može primiti u osnovno i više javno tužilaštvo. Broj javnotužilačkih pripravnika određuje se posebno za svako javno tužilaštvo. Javnotužilački pripravnik prima se u radni odnos na tri godine, a javnotužilački pripravnik koji je na prvosudnom ispitu ocenjen ocenom „položio sa odlikom” prima se u radni odnos na neodređeno vreme u zvanju javnotužilačkog saradnika.

Volonter je lice koje je diplomirani pravnik i može biti primljen na obuku u javno tužilaštvo, bez zasnivanja radnog odnosa, radi sticanja radnog iskustva i uslova za polaganje pravosudnog ispita (član 137).

Javnotužilačkog pripravnika i javnotužilačkog pomoćnika se obučavaju. Program obuke utvrđuje Visoki savet tužilaštva, a javnotužilački pripravnik i javnotužilački pomoćnik može određeno vreme biti upućen na obuku u drugo javno tužilaštvo, državni organ ili organ jedinice lokalne samouprave (član 138).

Javno tužilaštvo vodi lični list za osoblje zaposleno u javnom tužilaštvu, propisana je njegova sadržina, a osoblje u javnom tužilaštvu je dužno da savesno i nepristrasno vrši svoje poslove i čuva ugled javnog tužilaštva (član 139. i 140).

Glava X. Zakona uređuje (čl. 141. do 143) sredstva za rad javnih tužilaštava. Sredstva za rad javnog tužilaštva obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije. Ova sredstva treba da obimom i prilivom održavaju samostalonost i redovan rad javnog tužilaštva. Obim i strukturu budžetskih sredstava za rad javnog tužilaštva predlažu Visoki savet tužilaštva i ministarstvo nadležno za pravosuđe.

Visoki savet tužilaštva predlaže obim i strukturu budžetskih sredstava neophodnih za tekuće rashode javnog tužilaštva, osim rashoda za osoblje u javnom tužilaštvu i vrši raspodelu ovih sredstava javnim tužilaštvima.

Ministarstvo nadležno za pravosuđe predlaže obim i strukturu budžetskih sredstava neophodnih za tekuće rashode za osoblje u javnom tužilaštvu, održavanje opreme i objekata javnih tužilaštava, rashode za investiciona i kapitalna ulaganja za javna tužilaštva, uređenje i razvoj pravosudnog informacionog sistema i vrši raspodelu ovih sredstava.

Nadzor nad trošenjem budžetskih sredstava opredeljenih za rad javnog tužilaštva sprovode Visoki savet tužilaštva i ministarstvo nadležno za pravosuđe, u okviru svojih budžetskih nadležnosti, kao i ministarstvo nadležno za finansije u skladu sa zakonom (član 143).

Glava XI. Zakona (član 144. do 154) predstavljaju prelazne i završne odredbe zakona. Član 144. predviđa nastavak vršenja javnotužilačke funkcije zamenika javnog tužioca izabranog na stalnu javnotužilačku funkciju, odnosno da zamenik javnog tužioca izabran na stalnu javnotužilačku funkciju pre dana konstituisanja Visokog saveta tužilaštva, nastavlja od dana konstituisanja Visokog saveta tužilaštva da vrši funkciju kao javni tužilac u javnom tužilaštvu u kojem je izabran.

Član 145. Zakona predviđa nastavak vršenja javnotužilačke funkcije zamenika javnog tužioca izabranog prvi put, odnosno da zamenik javnog tužioca izabran prvi put od strane Narodne skupštine od dana stupanja na snagu Ustavnog zakona za sprovođenje Akta o promeni Ustava Republike Srbije do dana konstituisanja Visokog saveta tužilaštva nastavlja, od dana donošenja odluke Visokog saveta tužilaštva kojom se konstatuje da njegova javnotužilačka funkcija postaje stalna, da vrši javnotužilačku funkciju kao javni tužilac u javnom tužilaštvu u kojem je izabran.

Nastavak vršenja javnotužilačke funkcije javnih tužilaca uređuje član 146. Zakona. Predviđeno je da javni tužilac koji je izabran na javnotužilačku funkciju pre dana konstituisanja Visokog saveta tužilaštva nastavlja, od dana konstituisanja Visokog saveta tužilaštva, da vrši javnotužilačku funkciju kao glavni javni tužilac do isteka mandata na koji je izabran. Nastavak rada predviđen je i za tužioce posebne nadležnosti.

Nastavak vršenja javnotužilačke funkcije Republičkog javnog tužioca, nastavak rada javnih tužilaštava i nastavak rada Republičkog javnog tužilaštva i

tužilaštava posebne nadležnosti, u skladu sa Ustavnim zakonom za sprovođenje Akta o promeni Ustava Republike Srbije, propisan je u čl. 147. do 149. Zakona.

Postupci započeti po odredbama sadašnjeg Zakona o javnom tužilaštvu okončaće se po odredbama ovog zakona, s tim da rešenja o upućivanju zamenika javnog tužioca doneto pre dana konstituisanja Visokog saveta tužilaštva važi do isteka vremena upućivanja, odnosno da rešenje o postavljenju vršioca funkcije javnog tužioca doneto pre dana konstituisanja Visokog saveta tužilaštva važi do isteka vremena postavljenja (član 150).

Podzakonski akti propisani ovim zakonom donose se u roku od jedne godine od dana konstituisanja Visokog saveta tužilaštva, s tim da se podzakonski akti doneti u skladu sa važećim Zakonom o javnom tužilaštvu primenjuju do donošenja tih akata, pod uslovom da nisu u suprotnosti sa ovim zakonom (član 151).

Član 152. Zakona oročava važenje odredaba o osoblju u javnom tužilaštvu. Naime, predviđeno je da odredbe ovog zakona kojim se uređuje položaj osoblja u javnom tužilaštvu važe do stupanja na snagu posebnog zakona koji uređuje položaj osoblja u javnom tužilaštvu. Donošenje posebnog zakona o osoblju u pravosudnim organima je i obaveza predviđena Strategijom ljudskih resursa u pravosuđu za period 2023. do 2026. godine („Službeni glasnik RS”, broj 133/21).

Član 153. uređuje prestanak važenja ranijeg zakona, a član 154. predstavlja završnu odredbu, odnosno odredbu o stupanju zakona na snagu.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbititi finansijska sredstva u budžetu Republike Srbije.

V. RAZLOZI ZA STUPANJE NA SNAGU ZAKONA PRE OSMOG DANA OD DANA OBJAVLJIVANJA U „SLUŽBENOM GLASNIKU REPUBLIKE SRBIJE”

Potrebno je da ovaj zakon stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, radi ispunjenja obaveza i postupanja u rokovima koji su propisani Ustavnim zakonom za sprovođenje Akta o promeni Ustava Republike Srbije.

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA
SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE**

1. Ovlašćeni predlagač propisa: Vlada

Obrađivač: Ministarstvo pravde

2. Naziv propisa

Predlog zakona o javnom tužilaštvu

Draft law on public prosecution

3. Usklađenost propisa sa odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum),:

a) Odredba Sporazuma koja se odnose na normativnu sadržinu propisa,

Naslov VII. – PRAVOSUĐE, SLOBODE I BEZBEDNOST, u okviru kojeg je član 80 - Jačanje institucija i vladavine prava

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma,

Odredbama Sporazuma nije dat poseban rok za usklađivanje, već se usklađivanje vrši u skladu sa opštim rokom u skladu sa članom 72. Sporazuma.

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,

U potpunosti ispunjava.

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.

Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije, u okviru Poglavlja 23: „Pravosuđe i osnovna prava” - 3.23.3. – Osnovna prava predviđen je čitan niz planiranih kadrovskih i tehničkih mera koje je neophodno preduzeti radi daljeg institucionalnog jačanja javnog tužilaštva, odnosno Državnog veća tužilaca.

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima,

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.

- /

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost treba obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe Direktive).

- Ne postoje propisi Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost.

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

- /

7. Da li je propis preведен na neki službeni jezik Evropske unije?

- Da, na engleski jezik

8. Saradnja sa Evropskom Unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti.

U postupku pripreme Nacrta zakona o javnom tužilaštvu ostvarena je saradnja sa Evropskom komisijom za demokratiju putem prava (Venecijanskom komisijom). Nacrt zakona o javnom tužilaštvu je poslat na mišljenje Venecijanskoj komisiji 12. septembra 2022. godine. U pripremi mišljenja učestvovala je ekspert Saveta Evrope Mirjana Visentin. Održavno je više konsultativnih sastanaka sa ekspertima Venecijanske komisije i sa predstavnicima Sekretarijata Venecijanske komisije. Plenarna sednica Venecijanske komisije održana je od 15. do 17. decembra 2022. godine, na kojoj su prihvaćeni sugestije i predlozi eksperata Venecijanske komisije u vezi sa odredbama Nacrta zakona o javnom tužilaštvu.